

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

ОБЛІК ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОКОПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Студента 2 курсу, 4м групи

спеціальності 071

«Облік і оподаткування»

спеціалізації «Облік,
оподаткування та
оцінювання в бізнесі»

Драчук Дмитра

Миколайовича

Науковий керівник,
Кандидат економічних наук,
доцент

Сопко Ольга
Василівна

Гарант освітньої програми,
Доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
Розділ 1.ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОКОПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	6
1.1.Економічна сутність витрат операційної діяльності підприємства, їх класифікація.....	6
1.2. Економіко-правовий аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної літератури з теми дослідження.....	11
Висновки за розділом 1.....	17
Розділ 2.СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОКОПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА	18
2.1. Первинний облік витрат операційної діяльності підприємства....	18
2.2.Методика обліку витрат операційної діяльності підприємства.....	25
2.3.Управлінський облік витрат операційної діяльності підприємства.....	30
Висновки за розділом 2.....	38
Розділ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОКОПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА	39
3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку витрат операційної діяльності на підприємстві	39
3.2. Удосконалення обліку витрат операційної діяльності за умов застосування інформаційних систем і технологій.....	45
Висновки за розділом 3.....	50
ВИСНОВКИ.....	51
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	53
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. Одним із пріоритетних напрямів державної економічної політики є забезпечення продовольчої безпеки нашої країни. Важливе значення в процесі реалізації цього завдання відіграють молокопереробні підприємства, які забезпечують потреби населення в якісній молочній продукції, що є складовою здорового раціону харчування.

У господарській діяльності молокопереробної промисловості зусилля спрямовуються на розвиток виробництва нових видів молочної продукції. Завданнями, які стоять перед підприємствами, є: найповніше використання харчових речовин, ферментів та вітамінів, які знаходяться у молоці, підвищення якості молочної продукції, зменшення втрат та відходів, в цілому підвищення ефективності господарювання. Однією з важливих умов досягнення цієї мети є правильна організація обліку витрат на виробництво молочної продукції.

Управління витратами є доцільним у всіх сферах діяльності підприємства й має велике значення та цінність для всіх місць виникнення і центрів витрат. Усі вище вказані фактори обумовлюють важливість і актуальність теми випускної кваліфікаційної роботи.

Вагомим внеском у розвиток організації та методики обліку витрат операційної діяльності підприємства є праці провідних науковців, зокрема: О.В. Абрамової, Ф.Ф. Бутинця, С.Ф. Голова, О.В. Зінченко, В.В. Качалай, О.В. Колібаби, О.А. Мошковської, П. Я. Поповича, М.В. Правдюк, В.М. Рожелюк, О.В. Фоміної та інших.

Відаючи належне плідній праці вітчизняних і зарубіжних вчених та значимості здобутих ними результатів, слід визнати, що окремі теоретичні, методичні й практичні положення обліку витрат операційної діяльності підприємства потребують доопрацювання. Зокрема, до таких питань належать: уточнення підходів до трактування сутності витрат операційної діяльності та їхньої класифікації для молокопереробних підприємств і

управління витратами на цих підприємствах, вдосконалення методики обліку витрат, що формують виробничу собівартість виготовленої продукції.

Наукова гіпотеза. Формування в системі обліку інформації про витрати операційної діяльності забезпечить потреби внутрішніх користувачів в інформації на основі якої вони зможуть приймати управлінські рішення стосовно мінімізації витрат та покращення діяльності підприємства.

Метою виконання випускної кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних положень стосовно вдосконалення організації та методики обліку витрат операційної діяльності, а також розробка на цій основі практичних рекомендацій з обліку витрат операційної діяльності для ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна».

Відповідно до мети роботи було поставлено й вирішено такі завдання:

- розкрити сутність витрат операційної діяльності їх визнання та класифікацію;
- провести огляд нормативної бази і джерел спеціальної літератури з обліку витрат операційної діяльності;
- розглянути стан фінансового обліку витрат від операційної діяльності, визначити проблеми та надати пропозиції щодо їх удосконалення для ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна»;
- визначити наявність обліку витрат від операційної діяльності в системі прийняття управлінських рішень на ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна».

Об'єктом дослідження є процес обліку витрат операційної діяльності ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна».

Предметом роботи є сукупність методичних, організаційних та практичних аспектів обліку витрат операційної діяльності молокопереробного підприємства.

Методи дослідження. Для досягнення завдань і мети роботи використано сукупність наукових методів: методи наукового узагальнення, порівняння, групування та системного аналізу – для визначення сутності витрат, механізмів їх утворення та поведінки, розбудови класифікації витрат операційної діяльності, вивчення

концептуальних підходів до управління витратами операційної діяльності; економіко-математичні методи, графічні та табличні прийоми – при проведенні фінансового аналізу діяльності підприємства.

Інформаційним забезпеченням дослідження є законодавство, нормативно-правові акти з питань підприємницької діяльності, обліку в галузях національної економіки, наукові праці зарубіжних і вітчизняних вчених-економістів, матеріали симпозіумів і конференцій, зарубіжний та вітчизняний досвід. Первинна документація управлінського та бухгалтерського обліку, аналітичні та інформативні матеріали, дані фінансової та управлінської звітності молокопереробного підприємства ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна».

Наукова новизна отриманих результатів. Використовуючи фактографічні дані об'єкта дослідження уточнено та певною мірою удосконалено організацію та методику обліку витрат операційної діяльності підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» запропонованої методики обліку витрат операційної діяльності, у розробці конкретних рекомендацій, спрямованих на удосконалення обліку витрат операційної діяльності на досліджуваному підприємстві, у використанні внесених пропозицій в застосуванні інформаційних технологій в обліку витрат в умовах функціонування комп'ютерних облікових систем.

Апробація результатів випускної кваліфікаційної роботи. Основні наукові положення і практичні результати дослідження опубліковано у статті «Актуальні питання обліку витрат молокопереробного підприємства», надрукованої у збірнику наукових статей студентів КНТЕУ у 2019 році.

Структура випускної кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел, додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОКОПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність витрат операційної діяльності підприємства, їх класифікація

Актуальність проблеми ефективного управління молокопереробним підприємством та формування витрат операційної діяльності, зокрема витрат на виробництво продукції зростає у зв'язку із стабілізацією економіки і поступовим нарощуванням масштабів виробництва в Україні. Об'єктивно постає питання раціонального і економного витрачання всіх видів ресурсів, зниження їх витрат, прискореного переходу до ресурсозберігаючих і безвідходних технологій.

Оперативне інформаційне забезпечення щодо понесених витрат операційної діяльності є необхідною потребою управління у сучасних умовах господарювання. Ринок виступає середовищем, де основним чинником стабільності та підвищення прибутковості господарської діяльності підприємств є зниження виробничих витрат. Воно досягається створенням дієвої системи бухгалтерського обліку.

В економічній літературі зустрічається багато визначень терміна «витрати». При всьому розмаїтті трактувань економічної сутності категорії «витрати» їх можна згрупувати у дві великі групи – трактування витрат із точки зору економічної теорії або бухгалтерського обліку, які суттєво різняться між собою (дод.А).

Визначення з економічної точки зору повніше розкривають власне економічний зміст категорії, а з бухгалтерської – економічні наслідки здійснення витрат після закінчення виробничого процесу.

Аналізуючи вищевикладені тлумачення сутності витрат, очевидно, що дослідникам облікового напрямку імпонує визначення, наведене в П(С)БО 16,

яке більше характеризує наслідки збільшення витрат, ніж їхню економічну сутність.

Тобто це визначення передає зміст витрат діяльності, які відображаються у Звіті про фінансові результати, але не виражає сутності категорії «витрати виробництва» на рівні виробничого процесу, оскільки відпуск сировини і матеріалів у виробництво не супроводжується зміною розміру ані активів, ані пасивів підприємства, а призводить до змін у структурі активів підприємства.

Трактування категорії «витрати» об'єднано у дві великі групи – з точки зору економічної теорії та з точки зору бухгалтерського обліку – не лише за сутністю. Кожну групу поєднує також час виникнення витрат та мета формування інформації про них. Так, часом виникнення «витрат першої групи» можна вважати момент реального споживання ресурсів, виконаних робіт чи послуг, який супроводжується зазвичай відтоком коштів із підприємства. «Витрати другої групи» настають у момент документально оформленого факту зменшення активів або збільшення зобов'язань, причому витрачання грошових коштів підприємства витратами не вважається [16].

«Витрати з точки зору економічної теорії» формуються з метою подання інформації для прийняття управлінських рішень стосовно їхнього планування, аналізу, а також для ціноутворення. «Витрати з точки зору бухгалтерського обліку» розкривають інформацію про діяльність підприємства, яку можна отримати з оприлюдненої фінансової звітності [16].

Нормами НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» суворо регламентуються умови визнання витрат підприємства. Так, витрати визнаються за наступних умов [39].

Під витратами молокопереробних підприємств, за допомогою яких формуються ціни на основні види продукції, слід розуміти багатогранну категорію, яка дозволяє забезпечити обґрунтоване стратегічне і тактичне планування, ресурсний і грошовий контроль, систему економічних важелів впливу на ефективне функціонування підприємств [28].

Рівень управління витратами значною мірою визначає їх економічно обґрунтована класифікація. Щоб класифікація витрат знайшла дійсно широке застосування, необхідно мати чітке уявлення про призначення кожної класифікаційної ознаки та виду витрат. Такий підхід допоможе управлінцям виділити саме ті групи витрат, які, на їх погляд, в найбільшій мірі сприятимуть вирішенню поставлених перед ними завдань, а це в свою чергу підвищить рівень управління витратами в системі виробничо-господарської діяльності підприємства.

В навчально-науковій літературі представлено чимало класифікаційних ознак для групування витрат підприємства, серед яких: спосіб віднесення до собівартості продукції, єдність складу, відношення до виробничого процесу, доцільність, ступінь контролю і регулювання тощо. Класифікаційні ознаки за якими здійснюється групування витрат підприємства є взаємозалежними та взаємодоповнювальними. Так, одні і ті ж витрати одночасно можуть бути прямими, основними, змінними, виробничими та ін. Вибір критеріїв для групування витрат має обумовлюватися інформаційними потребами менеджерів у процесі розробки та прийняття рішень, а також специфікою діяльності господарюючого суб'єкта. Отже, при здійсненні класифікації витрат необхідно виходити із принципу - «різні витрати для різних цілей» [42].

Згідно ПСБО 16 «Витрати» витрати класифікують за видами діяльності підприємства, на: операційні та інші, що не пов'язані з операційною діяльністю підприємства.

В свою чергу витрати операційної діяльності поділяють на: витрати основної діяльності та інші операційні витрати.

Витрати основної діяльності — це витрати підприємства, пов'язані з виробництвом молочної продукції, і які - включаються до виробничої собівартості продукції (робіт, послуг).

Витрати, пов'язані з операційною діяльністю, які не включаються до собівартості реалізованої продукції, поділяються на адміністративні

витрати, витрати на збут та інші операційні витрати.

До інших операційних витрат включаються: витрати на дослідження та розробки відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»; собівартість реалізованих виробничих запасів, яка для цілей бухгалтерського обліку складається з їх облікової вартості та витрат, пов'язаних з їх реалізацією; сума безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування до резерву сумнівних боргів; втрати від операційної курсової різниці (тобто від зміни курсу валюти за операціями, активами і зобов'язаннями, що пов'язані з операційною діяльністю підприємства); втрати від знецінення запасів; нестачі й втрати від псування цінностей; визнані штрафи, пеня, неустойка; витрати на утримання об'єктів соціально-культурного призначення; інші витрати операційної діяльності [48].

Основна діяльність молокопереробних підприємств - це операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією молочної продукції, що є головною метою створення підприємства і забезпечують основну частку його доходу.

Що стосується операційних витрат, то їх класифікацію здійснюють за двома основними ознаками (див. рис.1.1): – за економічними елементами; – за порядком віднесення на собівартість продукції.

Перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції установлюються підприємством самостійно.

Групування витрат за економічними елементами здійснюється для цілей визначення витрат на виробництво і реалізацію загального обсягу випуску продукції (наданих послуг) й аналізу їх структури.

При класифікації за *порядком віднесення на собівартість* всі витрати операційної діяльності підприємства розподіляються на:

- собівартість продукції (до їх складу включають виробничі витрати, як прямі, так і непрямі, пов'язані з обслуговуванням і управлінням виробництвом);
- витрати, які не включають до собівартості продукції (адміністративні

витрати; витрати на збут; інші операційні витрати).

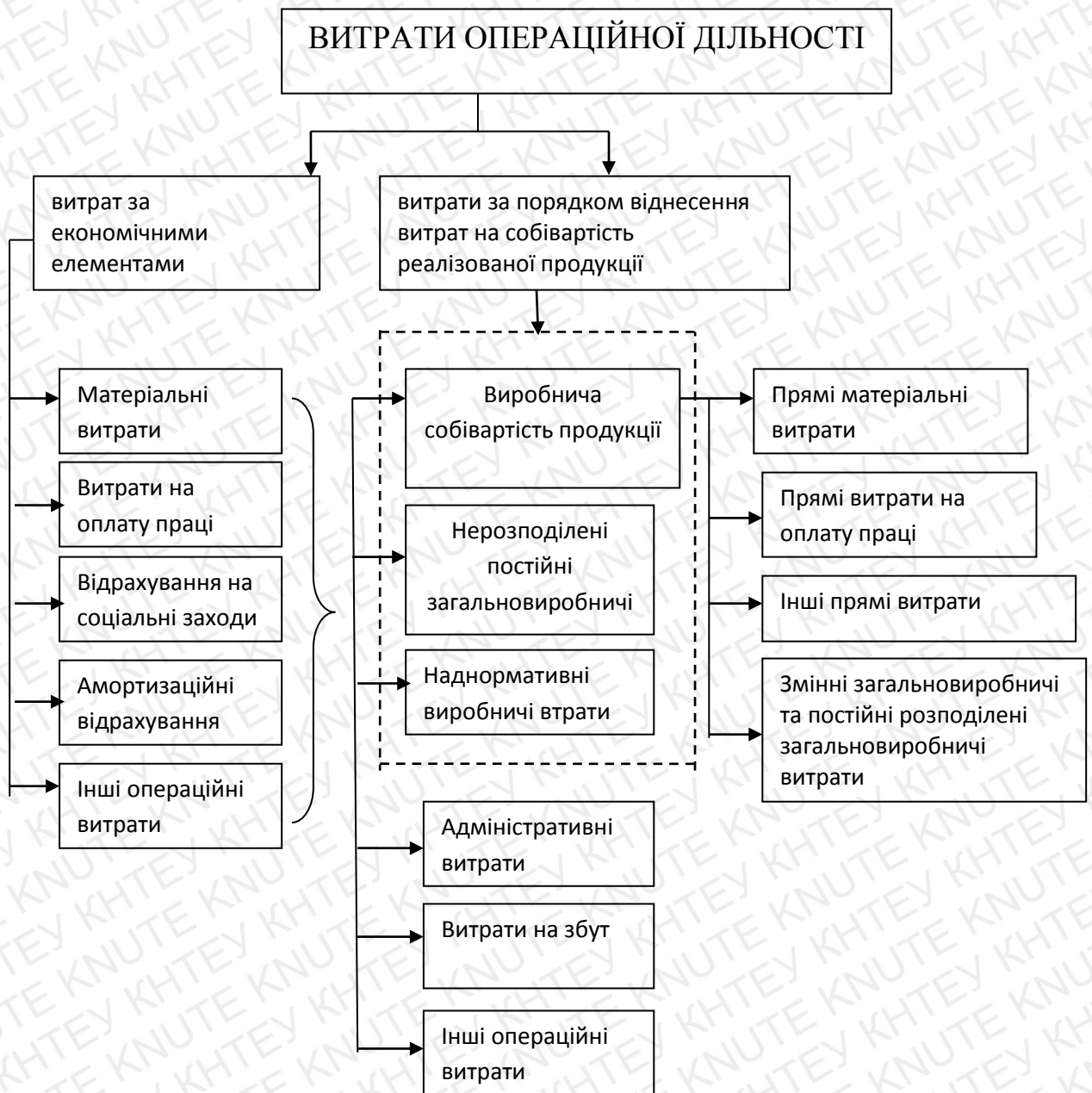

Рис. 1.1. Класифікація витрат операційної діяльності за економічними елементами та за порядком віднесення на собівартість продукції

Джерело: розроблено автором

За способом перенесення на собівартість окремих видів продукції (наданих послуг) витрати поділяються на прямі і непрямі.

Прямі витрати безпосередньо пов'язані з виготовленням кожного конкретного виду продукції (послуги, роботи) і можуть бути обчислені прямо. До *непрямих* належать витрати, пов'язані з виробництвом декількох видів продукції або послуг.

Розглядаючи поділ загальновиробничих витрат на *постійні та змінні*, необхідно відмітити, що до *змінних* загальновиробничих витрат, які змінюються пропорційно або майже пропорційно до обсягів виробництва, відносять витрати на обслуговування і управління виробництвом. До *постійних* загальновиробничих витрат відносять витрати на обслуговування і управління виробництвом, що залишаються незмінними або майже незмінними незалежно від обсягів виробництва. Нерозподілені постійні Загальновиробничі витрати включаються до складу собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг) у періоді їх виникнення.

Нерозподілені постійні виробничі витрати виникають лише у випадку, коли обсяг виробництва менший за нормальну виробничу потужність, яка визначається як середній рівень виробництва при звичайних умовах діяльності з урахуванням запланованого обсягу виробництва (визначається внутрішніми документами підприємства) [48].

Класифікацію витрат молокопереробних підприємств здійснюють з метою організації планування, бухгалтерського обліку, калькулювання й аналізу собівартості молочної продукції. Більш детально класифікацію витрат в управлінському обліку розглянемо у другому розділі.

1.2. Економіко-правовий аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної літератури з теми дослідження

Законодавче забезпечення обліку витрат операційної діяльності – це сукупність нормативно-правових актів найвищих гілок влади у державі, Міністерства фінансів України, інших міністерств та відомств, і, власне, кожного підприємства зокрема, які забезпечують повноцінне функціонування та динамічний розвиток бухгалтерського обліку та фінансової звітності в нашій державі [28]. Заслуговує на увагу сформована В. А. Дерієм класифікація законодавчого забезпечення обліку витрат операційної діяльності (Додаток В). Автор виділяє п'ять класифікаційних ознак

нормативно-правового забезпечення: за видами; рівнями; місцем і роллю в реформуванні та регулюванні бухгалтерського обліку і фінансової звітності; обов'язковістю до виконання; групами [20].

Проте в обліку молокопереробних підприємств є свої особливості. 12 липня 2019 року опублікований та набрав чинності наказ Мінагрополітики від 12.03.2019 р. №118 [52], яким затверджено Вимоги до безпечності та якості молока і молочних продуктів. Ці Вимоги запроваджують належну практику виробництва, переробки та введення в обіг молока та молочних продуктів, встановлюють критерії до сирого молока, які обумовлюють його придатність для введення в обіг. Вимоги обов'язкові для всіх операторів ринку незалежно від форми власності та підпорядкування, діяльність яких пов'язана з виробництвом, переробкою та введенням в обіг молока та молочних продуктів, і не поширюються на первинне виробництво молочних продуктів, призначених для власного споживання.

За цим документом, оператори ринку молока та молочних продуктів повинні отримати експлуатаційний дозвіл відповідно до статті 23 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» [56],

Крім того, їм дозволяється запроваджувати власні вимоги до молочної сировини, які засновані на принципах системи аналізу небезпечних факторів і контролю у критичних точках та містять показники і процедури, що еквівалентні та/або мають рівень вищий, ніж визначений цими Вимогами. Все це, зрозуміло, впливає на організацію та методику обліку на молокопереробних підприємствах.

Нормативно-правові акти, які регулюють питання обліку витрат виробництва та промислового кошту на молокопереробних підприємствах систематизували Скрипник М. І. та Вигівської І. М., (табл. 1.1).

В Україні Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку розроблені з урахуванням вимог міжнародних стандартів та особливостей системи обліку, що склалася в Україні.

Таблиця 1.1

Нормативне забезпечення обліку витрат виробництва та калькулювання собівартості молочної продукції

Нормативно-правовий акт 1	Орган, що затвердив 2	Дата 3
П(С)БО 9 «Запаси»	Міністерство фінансів України	20 жовтня 1999 року
П(С)БО 16 «Витрати»	Міністерство фінансів України	31 грудня 1999 року
Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств	Міністерство аграрної політики України	18 травня 2001 року
Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості	Міністерство промислової політики України	9 липня 2007 року

Джерело: [60]

Для ведення обліку витрат операційної діяльності підприємства бухгалтерія спирається на «Інструкцію про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» [27].

Дана Інструкція встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення інформації методом подвійного запису про надходження і наявність активів, рух власного капіталу та зобов'язань, відображується інформація про витрати підприємства.

Згідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» публічні акціонерні товариства та фінансові установи повинні з 2012 року подавати звіти за Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ), які на даний момент виступають ефективним інструментом підвищення прозорості і зрозумілості інформації, яка розкриває діяльність суб'єктів господарювання, створює достовірну базу для визначення доходів та витрат, оцінки активів та зобов'язань. В Україні діють П(С)БО, які не суперечать МСФЗ, але мають відмінні риси, які пояснюються тим, що МСФЗ не враховують національних особливостей ведення обліку.

На відміну від міжнародних стандартів в П(С)БО 16 «Витрати» не

розглядаються така категорія як збитки. У визначенні постійних і змінних загальновиробничих витрат відмінностей не має, але у МСФЗ розділ цих витрат здійснюється з метою оцінки запасів, а у П(С)БО 16 – для визначення виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) [48].

Дослідження показало, що Методичними рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств регулюється порядок визначення розміру витрат (собівартості) на одиницю молочної продукції, який полягає в елементарному діленні всього обсягу виробництва на обсяг виготовленої маси. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, містять загальні положення щодо регулювання бухгалтерського обліку витрат виробництва та калькулювання собівартості продукції без врахування специфіки діяльності підприємств молокопереробної галузі. Оскільки результати калькулювання складають основу інформаційної бази для управління, тому витрати, що формують собівартість продукції (робіт, послуг), як показує досвід вітчизняних підприємств, групуються за статтями калькуляції. В Україні перелік статей калькуляції не є законодавчо затвердженим і відповідно до П(С)БО 16 підприємство самостійно формує їх перелік, керуючись нормами П(С)БО. Що стосується статей калькуляції собівартості продукції молокопереробних підприємств, то в ході дослідження встановлено, що на сьогодні їх перелік чітко не регламентується чинним законодавством України [37].

Методологія бухгалтерського обліку витрат і калькулювання собівартості за умов господарювання, що зумовлюють необхідність пошуку можливостей реалізації конкурентних переваг молокопереробного підприємства, повинна сприяти зниженню витрат та оптимізації собівартості продукції. Облікову регламентацію обліку витрат виробництва та калькулювання собівартості молочної продукції (з урахуванням методичних підходів до калькулювання, розподілу непрямих витрат) **слід фіксувати в** Методичних рекомендаціях з формування собівартості молочної продукції,

структура якої подана в дод.Б. [60]

Для поліпшення законодавчого регулювання обліку витрат операційної діяльності, зокрема обліку витрат виробництва та калькулювання собівартості продукції в цілому у промисловості необхідно сприяти впровадженню методичних рекомендацій для всіх галузей переробної промисловості (відповідно до КВЕД-2010).

Нормативні документи з обліку витрат операційної діяльності наведені у дод. Г.

Крім нормативної бази та законодавчих документів з питань теми дослідження в процесі написання випускної роботи була опрацьована спеціальна література. Огляд спеціальної літератури з обліку витрат операційної діяльності наведена у дод.Д.

Серед останніх праць, в яких піднімалися до вирішення актуальні питання роботи В. В. Качалай. Досліджуючи ефективність обліку витрат на підприємствах молокопереробної галузі В.В. Качалай окреслив основні проблеми, які призвели до різкого спаду обсягів виробництва молока та зниження завантаженості виробничих потужностей. Враховуючи практику господарювання в ринкових умовах, запропонував шляхи вирішення цих проблем на молокопереробних підприємствах [28].

М.І. Скрипник та І.М. Вигівська зазначають, що на сьогодні питання обліку витрат на молокопереробних підприємствах регламентовано Методичними рекомендаціями з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств [60]. Однак з цим погодитись важко, оскільки сфера дії нормативного документу поширюється виключно на сільськогосподарські підприємства, не враховуючи специфіку діяльності господарюючих суб'єктів, які спеціалізуються на промисловій переробці сільськогосподарської сировини. Проте, формування інструкції, яка враховуватиме специфіку діяльності молокопереробних підприємств, дасть змогу уніфікувати підходи до обліку витрат операційної діяльності, зокрема витрат виробництва, що полегшить

роботу обліковців практиків.

У працях І.А. Білик розглянуто проблемні аспекти розвитку молокопереробних підприємств. Обґрунтовано доцільність розробки та впровадження галузевої інструкції з організації та ведення обліку на молокопереробних підприємствах, з метою удосконалення обліку витрат на молокопереробних підприємствах, визначено її складові елементи. На думку вченого це сприятиме раціональній організації обліку витрат молокопереробних підприємств, формуванню достатніх та достовірних інформаційних масивів необхідних для прийняття обґрунтованих управлінських рішень [5].

Сутність витрат операційної діяльності, їх класифікація та оцінка розглядається в роботах Бутинеця Ф.Ф. [8], Голова С.Ф. [12], Мошковської О.А. [38] та інші.

Багато авторів, зокрема Тягнирядно Л.Л. [63], та Безверхого К.В. [3] приділяють увагу обліку витрат за вимогами П(С)БО 16 «Витрати», де детально розкривається розподіл загальновиробничих витрат. та ін.

Дроздова О.Г. досліджує бухгалтерський облік розподілу загальновиробничих витрат, сукупність факторів, що впливають на формування собівартості продукції і структуру окремих елементів витрат. [22].

Досить детально проаналізували аналітичний облік витрат операційної діяльності, дослідили на прикладах кореспонденції рахунків для відображення господарських операцій, що використовуються для відображення витрат операційної діяльності Грилицька А.В., Хавроненко О.М., та Гужел Ю. [15, 19].

Питанням управлінського обліку присвячено статті Адамовської В. С., Брітан Н. В. [2], Мошковської О.А. [38], Підлужної Г. [44], Фоміної О.В. [65]. Дані вчені визначають управлінський облік як передумову для правильного і обґрунтованого обліку та раціоналізації витрат на підприємстві.

Особливості обліку витрат і калькулювання собівартості продукції на молокопереробних підприємствах досліджує Зінченко О.В. В своїх роботах вона детально зупиняється на обліку матеріальних витрат, браку на виробництві та методах калькулювання собівартості продукції [24,25,26].

В праці Мошковської О.А. запропоновано алгоритм упровадження, ведення та організації стратегічного управлінського обліку на вітчизняних молокопереробних підприємствах з урахуванням їх галузевих особливостей. Проаналізовано проблемні напрями впровадження стратегічного управлінського обліку на виробничих підприємствах. Розроблено порядок збору зовнішньої, внутрішньої інформації та системи прогнозів. На основі прогнозів, розроблених для підприємств молочної промисловості, запропоновано порядок формування системи планів. Доведено доцільність переходу підприємств галузі до дивізійної структури управління [38].

Висновки за розділом 1

На підставі проведеного дослідження теоретико-методологічних основ обліку витрат операційної діяльності підприємства можна зробити наступні висновки:

В процесі дослідження було з'ясовано, що витрати підприємства є сукупністю витрат живої та уречевленої праці на здійснення поточної діяльності підприємства, за натурально-речовим складом - спожиту частину матеріальних, трудових та фінансових ресурсів.

Проблемам обліку витрат операційної діяльності підприємства вчені-науковці та практики приділяють надзвичайно велику увагу. Проте, на нашу думку, не досить ґрунтовно розглянуто питання документального забезпечення витратних операцій. В той же час широко наведена класифікація витрат в фінансову та управлінському обліку та методика облік.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОКОПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Первинний облік витрат операційної діяльності підприємства

Щоб дослідити стан обліку витрат на ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» необхідно зупинитися на особливостях діяльності підприємства.

Компанія «Вімм-Білл-Данн» розвиває три напрямки бізнесу: молочний, виробництво мінеральної води та дитяче харчування.

Протягом майже двадцяти років компанія «Вімм-Білл-Данн» тримає високу планку лідерів у виробництві традиційної молочної продукції, йогуртів, молочних десертів і сиру.

Організаційна структура підприємства ПрАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» представлена в дод. Е.

Складовими елементами виробничих підрозділів є цехи. Всі цехи підприємства поділяють на основні та допоміжні. На багатьох підприємствах молочної галузі виділяють ще і побічні цехи, де із відходів основного виробництва виробляють технічну та харчову продукцію (на молочних заводах молочні напої, знежирені сирок та сир із знежиреного молока, сироватки).

В структурі ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» виділяють головне підприємство та філії територіально відокремлені від головного заводу. Низові молочні заводи здійснюють механізовану та теплову обробку молока, виробляють сир, сметану, масло, значну частину всієї продукції вони відправляють на головний завод для подальшої обробки (нормалізації, фасування). Виробничо-заготівельна мережа (сепараторні, пастеризаційно-охолоджувальні відділи, приймальні пункти) здійснюють приймання молока, його очищення, пастеризацію, сепарування, відправку молока та вершків на

головний молочний завод (на деяких сепараторних відділеннях із знежиреного молока виробляють казеїн, нежирний сир та сирок).

Підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій [51]. З 2017 року визначення терміна «первинний документ» дещо змінилося. Тепер, щоб вважатися первинним, документ не повинен обов'язково підтверджувати здійснення господарської операції. Достатньо лише містити відомості про таку операцію.

Підприємства молочної промисловості самостійно розроблюють систему документообігу та затверджують перелік первинних документів, які повинні оформлюватися на кожному етапі руху сировини, матеріалів, напівфабрикатів, готової продукції. У дод. Ж наведений перелік первинних документів, які можуть використовуватися для оформлення господарських виробничих операцій. Особливістю молочної промисловості, є те, що обсяг виробництва, у розрізі різних найменувань готової продукції, на окремих підприємствах постійно коливається, залежно від обсягу поставки основної сировини, а також від щоденного попиту на різні види продукції. Так як значна частина молочної продукції швидко псується, то тривале збереження її на складах неможливе. Виробництво такої продукції, виходячи із специфічних особливостей, планується щоденно у чіткій відповідності до заявок підприємств роздрібної торгівлі. Так як молочне виробництво є матеріаломістким, дані про сировину також використовуються для визначення обсягів виробництва.

У зв'язку з цим, на першому етапі формування витрат, доцільно використовувати розроблену форму Заявки на виробництво продукції та отримання сировини і основних матеріалів у виробництво (табл.2.1), яка повинна складатися для кожного виробничого підрозділу, і повинна надаватися технологу підприємства для визначення потреби у сировині та основних матеріалах на виробництво конкретного обсягу продукції, а потім – представнику цеху (ділянки) [34].

Таблиця 2.1.

Заявка на виробництво продукції та отримання сировини і основних матеріалів у виробництво

Дата _____

№ з/п	Назва готової продукції	Од. виміру	Плановий випуск	Необхідні сировина та матеріали		
				Назва	Од. виміру	Кількість

Виконавець: _____

Керівник: _____

Джерело: розроблено автором

Основним завданням складання такого документу є прогнозування обсягів виробництва, однак, дані, які він містить, можуть використовуватися для цілей калькулювання так як виникає можливість обліку попередніх (нормативних) витрат на виробництво, які пізніше можуть бути співставлені з даними, які містить Рапорт про виготовлену продукцію. Сировина, яка надійшла до підприємств молочної промисловості одразу поступає у виробництво. Основним супровідним документом при цьому є товарно-транспортна накладна. Для підрахунку кількості прийнятого за добу молока-сировини, майстер складає реєстр документів про надходження сировини, в якому записують номер товарно-транспортної накладної, показники маси молока та вершків, їх масу в перерахунку на базову жирність та 10%-ні вершки і кількість повернутого молока чи сироватки. У зв'язку з тим, що сировина, яка надходить, практично вся одразу направляється на виробництво, відпуск молочної сировини у виробництво документально не фіксується. При цьому, витрачання сировини на виробництво окремих видів продукції визначається непрямим шляхом, виходячи із фактичного їх випуску та встановлених норм витрачання молока (або вершків) на 1 тону продукції, тобто шляхом розрахунку. Також на підприємстві доцільно використовувати розроблену форму Відомості на відпуск (отримання) сировини у виробництво (табл.2.2.).

Форма даного документу передбачає відображення не лише фактично відпущеної сировини, але і її кількість, відповідно до Заявки на виробництво

продукції та отримання сировини і основних матеріалів у виробництво, що дозволить оперативно контролювати доцільність відпуску сировини в окремі підрозділи та ефективність її використання [34].

Таблиця 2.2.

Відомість на відпуск (отримання) сировини у виробництво

Дата _____

№ з/п	Вид продукції	Вид сировини	Од. виміру	Відпуск згідно Заявки	Фактичний відпуск	Відхилення	Причина відхилення

Відпустив: _____

Отримав: _____

Джерело: розроблено автором

Особливістю виробництва молочної продукції є те, що готова продукція та відходи з неї є напівфабрикатом для виробництва інших видів продукції. Наприклад, жирний творог використовується у виробництві декількох видів сирів та сирків, частина знежиреного молока, отриманого в результаті сепарування, може бути направлена на виробництво знежиреного творогу, нормалізацію молока тощо. На практиці також виникають ситуації, коли відбувається передача не лише напівфабрикатів, але і молочної сировини між цехами або зі складу в цех. Наприклад, при виявленні пошкоджень в упаковці, молоко зі складу направляють до виробничого цеху для переробки. Для документального оформлення передачі молочної сировини і напівфабрикатів використовується Накладна на внутрішнє переміщення матеріалів. Однак, дана форма документу не є спеціалізованою, так як в ній відсутні рядки для відображення специфічних для галузі фізико-хімічних показників. Виходячи з цього, розроблено та рекомендовано для використання форму Накладної на внутрішнє переміщення молочної сировини та напівфабрикатів (табл.2.3.).

Даний документ, на відміну від тих, які використовуються на практиці, містить всі необхідні реквізити, які дозволяють отримати повну

характеристику сировини та напівфабрикатів, які передаються: температуру, кислотність, густину, жирність, сортність.

Таблиця 2.3.

Накладна на внутрішнє переміщення молочної сировини та матеріалів з _____ в _____ Дата _____

з/п	Вид сировини, матеріалів, напівфабрикатів	Од. виміру	Кількість	Якісні показники				
				Температура	Густина	Кислотність	Жирність	Сорт

Здав: _____

Прийняв: _____

Джерело: розроблено автором

Використання рекомендованої форми Накладної дозволить здійснювати контроль за рухом сировини та напівфабрикатів між цехами (зі складу в цех) не лише в частині кількісної оцінки, але і якісної характеристики продуктів, що передаються, що є дуже важливим, з точки зору дотримання технології виробництва, уникнення браку (або визначення винних при його виникненні).) [34].

Первинними документами при відображенні накопичення загальновиробничих витрат є накладна, рахунок, ВКО, виписка банку, авансовий звіт, розрахунок бухгалтерії тощо. Щомісячне списання загальновиробничих витрат за відповідним розподілом оформляється довідкою (розрахунком) бухгалтерії.

Правильно оформлені та перевірені документи систематизують і групують у зведені відомості (листки-розшифровки). Документи, за якими відпускались матеріальні цінності та видавались кошти понад встановлені нормативи (ліміти, кошторисні суми), групують і узагальнюють окремо.

Відпуск на виробництво сировини і матеріалів відбувається за письмовими заявками керівників виробничих підрозділів ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна». При передачі сировини і матеріалів використовують облікові документи, перелік яких, порядок заповнення та використання зазначається в графіку документообігу підприємства.

На ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» при обліку сировини та матеріалів застосовують такі форми первинних облікових документів: «Лімітно-забірна картка»; «Приймально-здавальна накладна»; «Виробничий звіт».

Для забезпечення нормативного обліку на ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» ведуться виробничі звіти. Звіти складаються цехом щомісяця не пізніше за 5 число наступного за звітний період за даними актів і накладних задачі продукції на склад – нарядів робітників, лімітних карток і вимог на одержану сировину й основні матеріали.

Нарахування заробітної плати, яка включається до витрат виробництва може проводитись в різних формах кожна з яких має свої особливості при документальному оформленні. При погодинній формі оплати праці основним документом, що служить для нарахування заробітної плати є: «Рапорт про виробіток бригади». Всі зазначені документи передаються до бухгалтерії для складання «Розрахунково – платіжної відомості».

У ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» відпрацьований час фіксують в табелях. Облік виконання норм виробітку (норм часу), нормативних завдань здійснюється на підставі первинних документів з обліку виробітку продукції та виконання робіт за звітний період відповідальними особами, на яких це покладено (наприклад, нормувальниками, економістами та ін.).

У ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» для спрощення обліку фактично відпрацьований час в первинних документах не проставляється, а обліковується за табелем обліку використання робочого часу. Первинні документи з обліку виробітку в установлені строки (у міру закриття документів, щотижня, щоденно) подаються в бухгалтерію ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» для обробки і нарахування заробітної плати..

Для обліку амортизаційних відрахувань, в бухгалтерії складають відомість нарахування амортизації основних засобів та необоротних активів.

Бухгалтерськими документами, які є підставою для віднесення витрат до загальновиробничих, виступають: по амортизації – «Розрахунок амортизації основних засобів»; по виробничих запасах – «Лімітно – забірна

картка», «Накладна вимога на відпуск матеріалів»; грошових коштів – «Видатковий касовий ордер», виписка банку; витрат на відрядження – Авансовий звіт; робіт і послуг підрядників – «Рахунок – фактура», «Акт на приймання виконаних підрядних робіт»; заробітної плати – «Табель обліку використання робочого часу», а також, складена на його підставі «Розрахунково – платіжна відомість».

Деталізуючи первинні документи, які використовуються для обліку інших витрат операційної діяльності можемо зупинитися на наступних документах: витрати на дослідження і розробки (Акт виконаних робіт, Накладна, Рахунок-фактура, Бухгалтерська довідка, Договір про здійснення НДДКР); собівартість реалізованої іноземної валюти (Довідка бухгалтерії, Виписка банку по банківських рахунках в іноземній валюті); собівартість реалізованих виробничих запасів (Накладна, Акти на списання запасів); сумнівні та безнадійні борги (Бухгалтерська довідка, Акт інвентаризації сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості, Інвентаризаційний опис та порівняльна відомість по інвентаризації сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості); втрати від знецінення запасів (Акт уцінки запасів, Бухгалтерська довідка); нестачі і втрати від псування цінностей (Акт інвентаризації ТМЦ, Інвентаризаційний опис, Порівняльна відомість за результатами проведеної інвентаризації ТМЦ, Довідка бухгалтерії; визнані штрафи, пені, неустойки (Претензійні акти, Бухгалтерська довідка); інші витрати операційної діяльності (Рахунки-вимоги, Платіжна відомість. Договір оренди, Рахунки-фактури на орендну плату).

Схематично місце документального оформлення витрат операційної діяльності в обліковому процесі підприємства подано в дод.3.

На підставі первинних документів дані про витрати діяльності відображаються в облікових регістрах, інформація яких потім використовується для заповнення Головної книги та фінансової звітності.

2.2. Методика обліку витрат операційної діяльності підприємства

Облік витрат операційної діяльності, зокрема витрат на виробництво продукції визначається, здебільшого, специфікою тої чи іншої галузі промисловості; типом та обсягом виробництва, особливістю технологічного процесу, складністю продукції, що виготовляється, її асортиментом, періодичністю та часом повтору випуску продукції, спеціалізацією цехів, їх організаційною структурою.

Вказані вище особливості властиві також і підприємствам молокопереробної промисловості, кожне з них має свої відмінності в порівнянні з іншими підприємствами даної галузі. Разом з тим в організації і управлінні підприємствами є багато спільного.

Молокопереробна галузь, як одна з переробних галузей АПК, належить до сезонних галузей, якій властиві сезонні коливання надходження сировини для виробництва продукції. В цілому, надходження молока в червні перевищує заготівлю його в січні у 2—4 рази. Сезонність виробництва обумовлює необхідність створення додаткових виробничих потужностей, холодильних ємностей та складських приміщень. Із-за сезонності виробництва собівартість молочної продукції щоквартально має значні коливання: в першому та в четвертому кварталах на 4—7 % вище, ніж у другому та третьому. У зимовий період від нестачі цільного молока значна частина молочної продукції виробляється із сухого молока, собівартість якого набагато вище) [24].

Сезонність молочного виробництва призводить до різких коливань також на рівень продуктивності праці. Так, в червні виробіток на одного працівника промислово-виробничого персоналу у два з лишком рази вище, ніж у листопаді та грудні. Це, відповідно, впливає і на собівартість продукції, що випускається.

Продукція, що випускається підприємствами молокопереробної промисловості є матеріалоемною. Питома вага матеріальних витрат, взагалі в

харчовій промисловості та переробці сільськогосподарської продукції у 2017 р. в загальній структурі витрат становить 97,£ %, а сировина і матеріали - 76,9 %) [24]. У молокопереробній промисловості основною сировиною є незбиране молоко, вершки, масло-сирець, масло топлене, сир і бринза, що купуються у сільськогосподарських підприємств. Сировиною також є молочна продукція, придбана в інших підприємств. Основними матеріалами є борошно, крохмаль, масло, яйця. На відміну від м'ясної промисловості, цукор і сіль є основними матеріалами. Целофан, марля, бязь, шпагат, бирки є допоміжними матеріалами.

Підприємства, які обліковують сировину у виробництві за базисною жирністю, застосовують норми витрат молока, включаючи гранично допустимі його втрати при виробництві окремих видів молочної продукції (згідно з Держстандартами). При складанні щоденного рапорту випуску готової продукції майстри виробництва повинні суворо дотримуватися встановлених норм витрат сировини, а саме списувати її, виходячи з фактичного обсягу виготовленої продукції та встановлених норм, а різницю у виробництві (економію) залишати як неврахований резерв на випадок нестач, а потім оприбутковувати. Обліковці, які систематично інвентаризують залишки сировини, напівфабрикати та матеріали у виробництві мають слідкувати за дотриманням нормативів.

Для обліку наявності та руху молочної сировини передбачено рахунок «Виробничі запаси», на якому їх групують та обліковують на субрахунках, передбачених Планом рахунків бухгалтерського обліку [27]. Нині на підприємствах промисловості визначення фактичної собівартості виробничих запасів, що списують на виробництво, дозволяється робити за методами оцінки запасів, передбаченими П(С)БО 9 «Запаси» [47]. Молокопереробні підприємства при відпуску запасів у виробництво переважно застосовують метод середньозваженої собівартості. Недоліком цього методу є те, що він не дає змоги визначити відхилення фактичної собівартості продукції від нормативної за рахунок зміни цін на сировину. Оскільки надходить молоко

на підприємства від значної кількості постачальників і за різними цінами, його середньозважена оцінка викривляє фактичну собівартість молочної продукції та не дозволяє встановити, як вона змінюється внаслідок зміни цін, що значно ускладнює роботу бухгалтерії.

Враховуючи технологічні особливості молокопереробки, а саме: короткий строк зберігання молочної сировини, сезонне надходження та інші чинники, а також для спрощення процедури поточної оцінки й обліку виробничих запасів, доцільно їх оцінку при відпуску у виробництво проводити за методом нормативних затрат згідно з П(С)БО 9 «Запаси» [47]. При встановленні величини нормативних затрат запропоновано кількісно-якісні характеристики молочної сировини враховувати відповідно до розроблених рецептур. При відпуску у виробництво молока пропонується здійснювати його оцінку на основі нормативної ціни, яка розраховується один раз на у місяць, згідно з міжнародними та вітчизняними вимогами щодо вмісту білка в молоці та інших компонентів.

З метою попередження виникнення браку та правильного визначення обсягу собівартості молочної продукції ведеться облік браку. У молокопереробні виправним браком є нестандартний сир, вершки, сметана, масло, які шляхом доробки доводяться до встановлених стандартів та технічних умов і які потім реалізуються як стандартна продукція. Безповоротний брак використовують як сировину для переробки на інші види продукції чи реалізують за вартістю можливого використання. На рис.2.1. зображено види невиправного браку та шляхи використання.

Дослідження свідчать, що на підприємствах молокопереробки існує неправильне ставлення до обліку браку. Брак зазвичай можна переробити в інший продукт, але при цьому виникають незначні втрати та збитки. Облік втрат від браку нині ведеться не на всіх підприємствах галузі, а там, де він здійснюється, і лише за одним підрозділом. Облік втрат від браку слід вести не тільки загалом, а й постатейно, де зазначають причини та винуватців.

Рис. 2.1. Використання невиправного (безповоротного) браку на молокопереробному підприємстві

Джерело: [26]

У єдиному технологічному процесі одночасно може виготовлятися більш ніж один вид продукту (§14 IAS 2). Це може бути спільно виготовлювана продукція (Joint products) або коли виробництво основного продукту супроводжується випуском побічного продукту (By-product). Звідси — проблема розподілу витрат. Коли є можливість роздільного визначення витрат на переробку кожного продукту, вони розподіляються на раціональній і послідовній основі (наприклад, виходячи з обсягу продажів кожного виду продукту або іншим раціональним способом). Побічні продукти, оскільки у більшості випадків вони порівняно з основним продуктом не є істотними, оцінюються, як правило, за чистою продажною ціною, і далі ця сума віднімається від собівартості виробництва основного продукту. У будь-якому разі, калькуляція собівартості таких продуктів не складається.

Облік витрат операційної діяльності здійснюється у відповідності з П(С)БО 16 «Витрати» [48] і Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [39]. Показники формуються аналогічно з формуванням показників звіту, що складається підприємствами будь-якої іншої галузі, де нарабляється капітал шляхом наданням послуг.

Для обліку витрат призначені рахунки бухгалтерського обліку класу 8 «Витрати за елементами» (рахунки 80-85) та рахунки класу 9 «Витрати діяльності» (рахунки 90–98). Ці рахунки є активними.

Рахунки класу 8 є транзитними. За дебетом цих рахунків відображають виникнення витрат за їх видами, за кредитом – списання витрат за місцями виникнення, видами діяльності.

Для обліку витрат з виробництва молочної продукції на підприємстві ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» використовуються рахунки, які представлені в дод.И.

Для обліку витрат на виробництво продукції призначений рахунок 23 «Виробництво». ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» для обліку загальновиробничих витрат використовує рахунок 91 «Загальновиробничі витрати» (див. Додаток И.). Загальна схема бухгалтерського обліку витрат операційної діяльності представлена в дод. К.

Господарські операції, що пов'язані з визнанням витрат операційної діяльності ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» за звітний період представлені в дод.Л.

Кореспонденція рахунків з обліку загальновиробничих витрат ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» буде містити такі елементи, як: нарахована заробітна плата, використані матеріали для загальновиробничих потреб, нарахована амортизація обладнання, списана вартість електроенергії, виконані роботи з ремонту основних засобів (мережеві перемикачі, принтери, блоки живлення тощо). (Додаток Л). Аналітичний облік загальновиробничих витрат ведуть у розрізі статей витрат.

Для обліку адміністративних витрат на підприємстві «Вімм-Білл-Данн Україна» використовують рахунок 92 «Адміністративні витрати». Кореспонденція рахунків з обліку адміністративних витрат підприємства» представлена у дод. М. Для обліку витрат на збут підприємство використовує рахунок 93 «Витрати на збут» (Додаток М)

Витрати провайдера ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» на збут досить різноманітні, це і витрати на зарплату працівникам відділу збуту; витрати на ремонт; реклама в журналах (присвячених Internet, комп'ютерних, а також деяких ділових, таких як «Бізнес»); реклама в міському транспорті; реклама в Internet (в різних безкоштовних поштових розсилках, у вигляді банерів та ін.), рекламні повідомлення у новобудовах; безкоштовний доступ до Інтернет на певних умовах тощо.

Кореспонденція рахунків з обліку витрат на збут послуг підприємства ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» представлена у дод.М.

Інші витрати операційної діяльності є витратами періоду. Вони не включаються в собівартість продукції (робіт, послуг), а безпосередньо зменшують фінансовий результат діяльності підприємства. Облік інших витрат операційної діяльності здійснюють на активному рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності».

Кореспонденція рахунків з обліку інших витрат операційної діяльності підприємства ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» представлена у дод. М. Як вже відмічалось облік на підприємства автоматизовано – витрати відображають у відповідних електронних регістрах.(Додатки Н,П)

Таким чином, організація та облік витрат операційної діяльності ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» здійснюється відповідно до загальноприйнятих нормативних документів, у той час має свої певні особливості у змісті окремих витрат операційної діяльності.

2.3. Управлінський облік витрат операційної діяльності підприємства

Законом України від 16.07. 99 р. № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» передбачено, що підприємство самостійно розробляє систему та форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій з метою обробки та

підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів [51].

Витрати з метою ведення управлінського обліку і для отримання інформації для внутрішніх користувачів, для прийняття відповідних управлінських рішень витрати класифікують: за реагуванням на зміну обсягів діяльності, за методом оцінки витрат, за економічною роллю в процесі діяльності (виробництва), за функцією управління, за впливом на управлінські рішення, за місцем виникнення, за стадіями процесу операційного циклу, а можливістю уникнення, за залежністю, за принципами організації (управління), за характером виникнення, тощо.)

З метою забезпечення ефективності управлінського механізму запропоновано групувати витрати молокопереробних підприємств за трьома цільовими напрямками: для визначення собівартості продукції, для прийняття управлінських рішень, для здійснення контролю та регулювання. Формування інформаційних потоків у визначених цільових напрямках дає змогу задовольняти потреби різних користувачів облікових даних.

О.В. Макарова, досліджуючи проблеми обліку витрат та калькулювання собівартості продукції на молокопереробних підприємствах, пропонує класифікувати витрати за центрами їх виникнення. Враховуючи технологічні стадії виробництва молочної продукції науковець виділяє такі центри витрат: склад заготівлі молока, цех переробки молока, цех виробництва молока, маслоробний цех, цех з виробництва сиру, лабораторія та пакувальний цех [35]. Ф.Ф. Бутинець зазначає, що наявність багатогранності в підходах до класифікації витрат зумовлено тим, що підприємство має безліч техніко-економічних, маркетингових, фінансових особливостей, які впливають на формування собівартості [8].

З позиції бухгалтерського обліку важливе значення має класифікація витрат на постійні та змінні. В П(С)БО 16 «Витрати» зазначено, що загальновиробничі витрати поділяються на постійні та змінні, перелік яких визначається підприємством самостійно [48].

Необхідно відзначити, що поділ витрат на постійні та змінні є дещо умовним, оскільки в практиці присутні витрати, які мають ознаки як постійних, так і змінних витрат. Крім того, перелік цих витрат визначається особливостями діяльності підприємства, його організаційною структурою та масштабами господарювання. Враховуючи специфіку діяльності молокопереробних підприємств можна навести типовий перелік постійних, умовно-постійних та змінних витрат (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Класифікація витрат молокопереробних підприємств

Постійні витрати 1	Умовно-постійні витрати 2	Змінні витрати 3
1. Амортизація основних засобів, інших необоротних активів, нематеріальних активів. 2. Витрати на обслуговування цехів (цех переробки та виробництва молока, маслоробний цех, цех з виробництва сиру, пакувальний цех тощо). 3. Адміністративні витрати. 4. Витрати на збут. 5. Інші операційні витрати (постійні).	1. Заробітна плата виробничих працівників при погодинній формі оплати праці. 2. Відрахування на соціальне страхування за операцією 1. 3. Транспортно-заготівельні витрати. 4. Витрати по поверненню продукції. 5. Витрати на утримання та експлуатацію виробничого устаткування.	1. Витрати сировини, основних та допоміжних матеріалів. 2. Паливо, енергія та холод на технологічні цілі. 3. Витрати тари і тарних матеріалів. 4. Основна заробітна плата виробничих працівників при відрядній формі оплати праці. 5. Додаткова заробітна плата та інші заохочувальні виплати. 6. Відрахування на соціальне страхування за операціями 4, 5. 7. Змінні витрати на збут. 8. Змінні

Джерело: [30]

Результати дослідження підтверджують, що на практиці вітчизняні підприємства досить часто користуються лише законодавчо встановленим переліком витрат, що значно обмежує можливості облікової системи в генеруванні необхідної для цілей управління інформації. П(С)БО 16 «Витрати» рекомендує підприємствам витрати операційної діяльності групувати за економічними елементами та статтями калькуляції. При цьому в обліковому стандарті зазначено, що перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) встановлюється підприємством самостійно [48]. Однак для управління підприємством важливо знати, що затрачено, і куди спрямовані дані витрати. Тому,

вирішенню даного питання сприяє класифікація витрат за статтями калькуляції.

Якщо в кошторисі витрат на виробництво відображають кількісну сторону затрат підприємства, то в калькуляції – якісну сторону його роботи.

Розробка класифікації витрат за статтями калькуляції має певну складність в тому, що у більшості випадків основну увагу звертають на те, які витрати необхідно включати в собівартість, в той же час чітко необхідно виділити те, яку ознаку необхідно покласти в основу побудови калькуляцій в певній галузі промисловості.

В молочній промисловості існують істотні відмінності в побудові статей калькуляції, що зумовлено особливостями діяльності підприємств з переробки молочної сировини. В дод. Р. представлено перелік статей витрат, які використовуються на молокопереробних підприємствах та на досліджуємому підприємстві. Як видно з додатку на підприємстві стаття «Сировина і матеріали» поділена на дві статті, окремо «Сировина» і «Матеріали».

Із витрат на сировину і матеріали вираховують зворотні відходи. На молокопереробних підприємствах до зворотних відходів відносять відвійки, сколотини та знежирену сироватку. Не відносять до відходів залишки матеріалів, які за встановленою технологією передають в інші цехи як вихідну сировину для виготовлення продукції основного виробництва та попутну продукцію, (наприклад, гліцерин в масложировій підгалузі). Зворотні відходи можуть оцінюватись за зниженою ціною вихідної сировини, за встановленими цінами на відходи і за повною ціною вихідної сировини, якщо ці відходи реалізують на сторону для використання як повноцінний матеріал.

Так як при виробництві молокопродуктів транспортно-заготівельні витрати складають близько 4-7%, їх виділяють в окрему статтю, «Транспортно-заготівельні витрати» з метою виявлення резервів зниження витрат з доставки сировини. На досліджуваному підприємстві така стаття

відсутня. Оскільки молоко для переробки на підприємства поступає відповідної якості, то, на нашу думку, не маловажним є визначення якості молочної сировини у процесі підготовки її до виробництва. Тому до витрат процесу постачання можна віднести витрати лабораторії з якості молока.

Враховуючи специфіку виробництва молокопродукції, допоміжні матеріали виділяють в окрему статтю «Допоміжні матеріали», що має місце і на ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна», частка яких в загальному обсязі становить 2-6%.

Стаття «Паливо і енергія на технологічні цілі» на досліджуваному підприємстві поділена на такі статті «Газ», «Електроенергія», «Вода та стоки», «Холодоенергія». Цей поділ має місце виходячи з того, що вартість спожитої води, електроенергії та ін. видів енергії, займає значну питому вагу.

Статті «Основна заробітна плата виробничих робітників» і «Додаткова заробітна плата виробничих робітників» як і на інших молокопереробних підприємствах об'єднується в одну статтю «Заробітна плата».

Стаття «Витрати на утримання і експлуатацію устаткування» на підприємстві поділена на статті «Амортизація основного виробничого обладнання» та «Поточний ремонт обладнання».

Стаття калькуляції «Інші виробничі витрати» на підприємстві називається «Інші операційні витрати», з якою назвою ми не погоджуємося, так як в цій статті знаходиться відображення не всі інші операційні витрати, а тільки ті що відносять до виробничих, зокрема витрати щодо перевірки продукції на відповідність вимогам стандартів або технічних умов; винагороди за раціоналізацію і винахідництво.

Беручи до уваги визначення собівартості і вищевикладене, всі статті витрат на молокопереробних підприємствах нами згруповані в такі групи: витрати виробничого характеру (виробничі); витрати з обслуговування і управління виробництвом (Дод. С.).

В управлінні витратами важливе значення має вибір методів обліку витрат та калькулювання собівартості продукції, які б відповідали особливостям діяльності підприємства. На молокопереробних підприємствах можуть використовуватись різні методи обліку витрат (попроцесний, попередільний, нормативний та ін.) та калькулювання собівартості продукції (нормативний, коефіцієнтний, комбінований). При цьому необхідною умовою раціональної організації обліку є тотожність об'єкта обліку витрат і калькулювання.

Підприємствах молокопереробної промисловості застосовують попередільний метод обліку витрат та калькулювання собівартості продукції, що обумовлено особливостями організації та технології виробництва.

Молоко, як основний вид сировини в процесі виробництва та перетворення в готову продукцію проходить низку технологічних процесів, кожний з яких складає окремі самостійні переділи виробництва. У зв'язку з цим бухгалтерський облік виробничих витрат організований у повній відповідності з технологічними переділами, що забезпечує найправильніший та своєчасний розрахунок собівартості сировини та готових виробів.

Жирні сировина та напівфабрикати (молоко цільне, вершки, сирок), ураховуються в первинному обліку у фізичній вазі та одночасно в перерахунку на молоко базової жирності. Знежирене молоко, пахта, сироватка та інша продукція, вироблена з незжиреної сировини, враховується тільки у фізичній вазі. Внутрішньоцеховий рух сировини та напівфабрикатів за окремим етапом (переділом) технологічного процесу виробництва готової продукції в первинному обліку, зазвичай, не відображається.

Молочна продукція може бути використана підприємствами молокопереробної промисловості, як для реалізації покупцям у якості готової продукції, так і на виробництво у якості напівфабрикатів для подальшої переробки. Наприклад, вершки, сметана та сиркова маса можуть бути реалізовані як готова продукція чи використані на виготовлення сиру твердого, масла та іншої молочної продукції. На підприємствах

молокопереробної промисловості напівфабрикати власного виробництва при передачі із цеху в цех відображаються у первинному обліку у натуральному вираженні і оцінюються за внутрішньосистемною розрахунковою вартістю. Калькуляція собівартості напівфабрикатів власного виробництва зазвичай не складається. На підприємствах досліджуваної галузі застосовується безнапівфабрикатний варіант попередільного методу обліку витрат на виробництво та калькулювання собівартості продукції.

Як показують проведені дослідження, останнім часом, на багатьох молокопереробних підприємствах найбільшого поширення набув нормативний метод обліку витрат, який передбачає складання планової калькуляції на початку періоду та фактичної, сформованої за результатами роботи звітного періоду. Відхилення між плановими та фактичними калькуляціями підлягають детальному аналізу з метою коригування планових калькуляцій, встановлення причин відхилень та їх усунення в наступних періодах.

Норми витрат та гранично допустимі втрати сировини у виробництві молочної продукції встановлені для окремих операцій. На відміну від інших галузей промисловості, норми витрат сировини в молокопереробній промисловості є стабільнішими. При складанні щоденного рапорту випуску готової продукції майстри виробництва повинні суворо дотримуватися встановлених норм витрат сировини, а саме – списувати її, виходячи з фактичного обсягу виготовленої продукції та встановлених норм, а різницю у виробництві, тобто економію, залишати як неврахований резерв на випадок нестач, а потім оприбутковувати. Обліковці, які систематично інвентаризують залишки сировини, напівфабрикати та матеріали у виробництві, мають слідкувати за дотриманням нормативів [9].

При калькулюванні собівартості виокремлюють також і відповідні способи [18] (Додаток Т) Вибір певного способу калькулювання підприємством молочної галузі повинен здійснюватися самостійно залежно від технології виробництва та методів облікової політики.

Важливим завданням обліку витрат на молокопереробних підприємствах є обрання оптимальної бази розподілу непрямих витрат, під якою розуміється показник (натуральний або грошовий), у розрахунку на одиницю виміру якого встановлюється норматив розподілу загальновиробничих витрат.

В науковій літературі бази розподілу непрямих витрат групують за трьома типами: 1) використання (машино-години, тонно-кілометри, технічні години); 2) діяльність –(заробітна плата, людино-години, прямі матеріальні витрати, обсяг продажу); 3) обсяг (квадратні метри, кількість комп'ютерів, телефонів) [21].

В нормативно-правових актах не передбачено, що підприємства мають дотримуватись визначеної бази розподілу. Так, в П(С)БО 16 «Витрати» зазначено, що базою розподілу загальновиробничих витрат на кожен об'єкт витрат може використовуватись заробітна плата, обсяги діяльності, прямі витрати тощо [48].

Таким чином, базу розподілу непрямих витрат підприємство обирає самостійно та прописує її в обліковій політиці. З урахуванням того, що сучасні молокопереробні підприємства є високотехнологічними, більшість виробничих процесів автоматизовані, то в цій ситуації доцільно за базу розподілу обрати час роботи обладнання або витрати на його обслуговування та ремонт.

В.І. Довбуш відзначає, що для віднесення витрат допоміжних виробництв на витрати основного виробництва необхідно вибрати базу розподілу, яка б адекватно відображала причинно-наслідковий зв'язок, була б кількісно визначеною та відповідала б критерію «витрати-вигоди» [21].

Отже, побудова ефективної системи управлінського обліку витрат підприємства передбачає проведення науково обґрунтованої класифікації витрат, вибір оптимальних методів обліку витрат та калькулювання собівартості продукції, а також визначення бази розподілу непрямих витрат, що враховує специфіку діяльності галузевого підприємства.

Висновки за розділом 2

На підставі проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Організація та технологія виробництва має низку суттєвих особливостей, що знаходить відображення в обліку витрат операційної діяльності, зокрема витрат на виробництво продукції. Певний вплив на облік витрат виробництва молочної продукції оказує систематичне оновлення асортименту продукції, що потребує удосконалення виробництва, оновлення спецоснащення, впровадження нових видів обладнання та машин, і насамперед, удосконалення методології обліку витрат на виробництво.

2. Організація та облік витрат операційної діяльності ПАТ «Вім-Білл-Данн Україна» здійснюється відповідно до загальноприйнятих нормативних документів, у той час має свої певні особливості у змісті окремих витрат операційної діяльності.

Основними складовими організації бухгалтерського обліку витрат операційної діяльності є документування, синтетичний і аналітичний облік і відображення операцій в облікових регістрах і звітності.

3. Побудова ефективної системи управлінського обліку витрат підприємства передбачає проведення науково обґрунтованої класифікації витрат, вибір оптимальних методів обліку витрат та калькулювання собівартості продукції, а також визначення бази розподілу непрямих витрат, що враховує специфіку діяльності галузевого підприємства.

Управлінський облік на підприємстві ПАТ «Вім-Білл-Данн Україна» ведеться безпосередньо бухгалтерією, де формують дані управлінського обліку за певними формами за допомогою спеціальних комп'ютерних програм.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОКОПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку витрат операційної діяльності на підприємстві

До загальних проблем вітчизняного обліку можна віднести такі: теоретичні, методологічні, технологічні, організаційні, кадрові, фінансові, масштабні, рівневі тощо. (Додаток У)

Існують деякі суперечності щодо віднесення витрат по рахунках за видами діяльності. Згідно Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій у складі рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності» є такі субрахунки як 941 «Втрати на дослідження та розробки» та 944 «Сумнівні та безнадійні борги», які є досить сумнівними в результаті проведення не безпосередньо самої операційної діяльності, а за операціями [36]. На нашу думку не зрозумілим є порядок формування резерву сумнівних боргів, які виникають під час реалізації готової продукції підприємством по рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності». Створення такого резерву також може буде спричинене в результаті реалізації фінансових інвестицій. При цьому їх собівартість реалізації відображають по рахунку 97 «Інші витрати». Таким чином логічним є віднесення рахунку 944 «Сумнівні та безнадійні борги» окремим субрахунком до рахунку 95 «Фінансові витрати» (перейменувати субрахунок 952 «Сумнівні та безнадійні борги від фінансової діяльності»), без вилучення його з рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності». Таким чином, в рахунку 95 «Фінансові витрати» необхідно внести новий субрахунок 952 «Сумнівні та безнадійні борги від фінансової діяльності», а існуючий 952 «Інші фінансові витрати» перенести в субрахунок 953, що буде заключним.

Основною проблемою обліку витрат підприємства в Україні є проблема повноти та своєчасності їх відображення у системі обліку. Ця проблема досить багатопланова, надзвичайно складна й стосується всього нашого суспільного ладу, особливо системи влади, способу життя, системи оподаткування. На даний момент рівень не відображення витрат (за даними програми діяльності Кабінету Міністрів України) в країні коливається від 10 до 50%. Найбільша частина витрат, що залишається поза обліком, належить до витрат на оплату праці.

Однією з основних проблем для управління підприємством є також забезпечення максимальної оперативності та достатньої аналітичності вихідної інформації про витрати підприємства. Якщо інформація щодо витрат, яка повинна слугувати для прийняття управлінських рішень є несвоєчасною, недостовірною або відсутньою, це спричиняє виникнення проблем, як внутрішнім так і зовнішнім її користувачам. Створення єдиної інформаційної загальнодержавної бази норм і нормативів для обліку та контролю за витратами підприємства є сьогодні вкрай необхідною для вітчизняних підприємств. Про це свідчать статистичні дані: матеріаломісткість вітчизняної продукції у два-три рази вища, ніж у країнах Заходу. Внаслідок цього попри всі інші чинники в нашій державі вагома частка списаних на витрати виробництва матеріальних цінностей розкрадається або використовується на виробництво тіньової продукції, яку підприємство не обліковує і за яку не сплачує податків, зборів та інших платежів.

Також потребує удосконалення представлення інформації про операційні витрати у фінансовій звітності.

Фінансова звітність підприємств складається з: балансу (звіту про фінансовий стан), звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал, приміток до річної фінансової звітності. Зміст, форма та загальні вимоги до розкриття статей фінансової звітності визначаються Національним положенням (стандартом)

бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Форми фінансової звітності представлені в дод. Ф.1., -Ф.15.

Інформація про витрати операційної діяльності відображається у фінансовій звітності в залежності від їх виду (рис. 3.1).

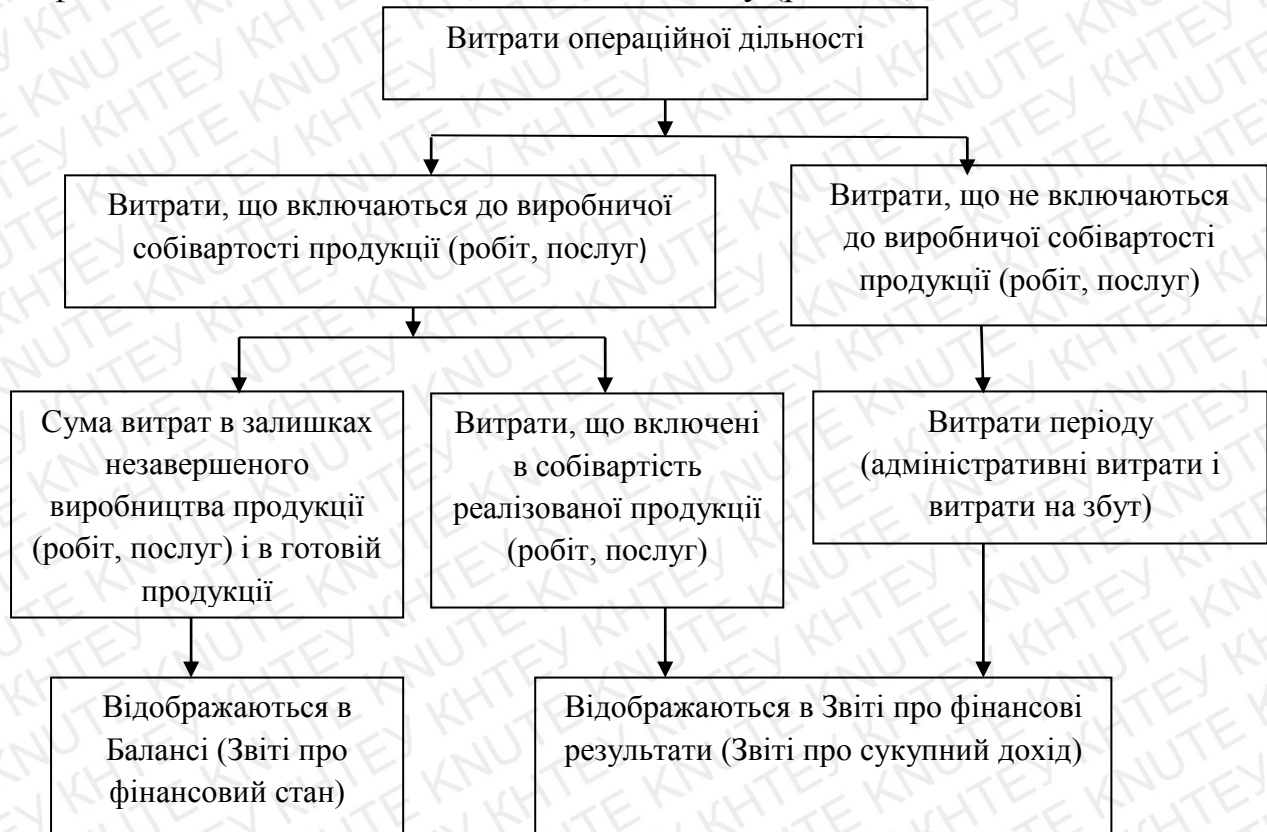

Рис. 3.1. Схема відображення витрат основної діяльності у фінансовій звітності

Джерело; розроблено автором

Однією з основних форм бухгалтерської звітності є «Баланс» (звіт про фінансовий стан) (форма №1), який складається за даними залишків по дебету і кредиту синтетичних рахунків на початок і кінець звітного періоду, взятих з Головної книги. Що до відображення витрат, то в статті «Незавершене виробництво» (рядок 1102) у складі запасів, відображаються витрати на незавершене виробництво та незакінчені роботи з виготовлення продукції. Дані про незавершене виробництво за 2018 рік у «Балансі» ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» відсутні.

Одним із найважливіших економічних показників, що характеризує ефективність діяльності молокопереробних підприємств, є фінансовий

результат, який становить різницю доходів і витрат та відображається у звіті з однойменною назвою.

Важливою формою звітності, де узагальнюються дані про витрати операційної діяльності, є «Звіт про фінансові результати» (звіт про сукупний дохід) (форма № 2), яка характеризує кінцевий результат фінансово-господарської діяльності підприємства.

У першому розділі «Фінансові результати» відображають, поступовим зіставленням доходів і витрат, фінансові результати від операційної діяльності, фінансовий результат до оподаткування, а також чистий фінансовий результат (прибуток чи збиток) за звітний період. Для заповнення першого розділу використовують дані рахунків доходів (клас 7 «Доходи і результати діяльності») і витрат (клас 9 «Витрати діяльності»).

Для відображення інформації про витрати основної діяльності у даному звіті у розділі I. «Фінансові результати» виділено рядки, які представлені в дод. X.

Як видно з додатку, у рядках цього розділу наводяться суми, які відображаються в обліку за дебетом рахунків, 90–94 у кореспонденції з відповідними рахунками обліку (20, 66 і т. п.).

Також інформація про витрати основної діяльності міститься у розділ III «Елементи операційних витрат» в розрізі статей : Матеріальні затрати (рядок 2500); Витрати на оплату праці (рядок 2505); Відрахування на соціальні заходи (рядок 2510); Амортизація (рядок 2515) ; Інші операційні витрати (рядок 2520).

У 2018 році ПАТ «Вімм-Білль-Данн Україна» отримало чистий дохід на суму 409536,0 тис. грн., собівартість реалізованої продукції склала – 367608,0 тис. грн., адміністративні витрати – 27746,0 тис. грн., витрати на збут – 2739,0 тис. грн., інші витрати операційної діяльності склали – 19903,0 тис. грн. В результаті діяльності підприємства за 2018 рік підприємство отримало прибутки на суму 156173,0 тис. грн..

Також в II розділі звіту можна проаналізувати елементи витрат підприємства. Так Матеріальних витрат у 2018 році було на суму 61225 тис. грн., витрат на оплату праці – 125498 тис. грн., відрахувань на соціальні заходи – 26003 тис. грн., амортизації – 48938 тис. грн., інших операційних витрат – 125839 тис. грн.

Однак, у Звіті про фінансові результати не знаходять відображення частина витрат на виробництво готової продукції, які становлять значну частину поточних витрат підприємства й розшифровуються у статистичній звітності «Основні економічні показники роботи підприємств» [9].

Крім того, аналіз джерел формування фінансових результатів підприємств свідчить про значну питому вагу (більше 80%) доходів і витрат саме від операційної діяльності, що потребує відповідного перегрупування інформації в Звіті про фінансові результати.

Погоджуємось з професором З.В. Задорожним щодо необхідності зміни назви елемента «матеріальні затрати» на «матеріальні витрати». Відповідно до змісту терміну «витрати», за НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», можна констатувати факт невідповідності його тлумачення і структури елемента «матеріальні затрати», що наведена в П(С)БО 16 «Витрати» [23].

Так, зокрема, в останньому в п. 22 вказано, що до складу елемента «матеріальні затрати» включається вартість витрачених у виробництві (крім продукту власного виробництва): сировини й основних матеріалів; купівельних напівфабрикатів та комплектуючих виробів; палива й енергії; будівельних матеріалів; запасних частин; тари й тарних матеріалів; допоміжних та інших матеріалів.

Якщо списані на виробничі цілі матеріали містяться в складі незавершеного виробництва або готової продукції (робіт, послуг), то їх вартість не зумовлює ні виникнення зобов'язань, ні зменшення капіталу, як цього вимагає трактування витрат. В даному разі одні активи вибувають, а інші – збільшуються.

У зв'язку із вищенаведеним, необхідно внести зміни до П(С)БО 16, в яких би зазначалося, що до складу економічних елементів належать витрати, які стосуються лише реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) та витрат періоду [9].

До річної фінансової звітності додаються Примітки (форма № 5), що розкривають: облікову політику підприємства; інформацію, яка не наведена безпосередньо у фінансових звітах, але є обов'язковою за відповідними положеннями (стандартами); інформацію, що містить додатковий аналіз статей звітності, потрібний для забезпечення її зрозумілості та доречності. Окремий розділ у Примітках присвячено доходам та витратам. Де показуються окремо доходи і витрати: інші операційні, від участі в капіталі, інші фінансові, інші.

Згідно Приміток до річної фінансової звітності за 2018 рік, у підприємства у складі «Інші операційні доходи і витрати» були такі витрати: Операційна оренда активів-10664 тис. грн., Штрафи, пені, неустойки – 1, 0 тис. грн., Інші операційні витрати – 9238,0 тис. грн., в тому числі відрахування до резерву сумнівних боргів – 192 ти. грн. Пояснювальна записка ПрАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» наведена в дод. Ц.

У зарубіжних країнах формат Звіту про прибутки та збитки не встановлений на законодавчому рівні, що передбачає його варіативність та гнучкість при прийнятті рішень. В залежності від варіанту подання інформації про витрати Звіт про прибутки та збитки може бути складений за характером витрат чи функціями витрат. Звітність за характером витрат передбачає групування витрат за елементами, а звітність за функціями витрат - за видами діяльності, що включає визначення проміжних фінансових результатів [12].

В цілому, як засвідчує С.Ф. Голов, звітність про фінансові результати підприємств України відповідає Четвертій Директиві ЄС. Окремі відмінності пов'язані з більшою деталізацією статей звітності, що не суперечить Директиві [12].

3.2. Удосконалення обліку витрат операційної діяльності за умов застосування інформаційних систем і технологій

На підприємствах молочної галузі при використанні інформаційних технологій необхідно врахувати специфіку галузі. Тут необхідно:

розраховувати дотації з ПДВ виробникам молока;

враховувати сезонну нерівномірність постачань сировини (влітку молока багато, а взимку для виробництва може не вистачити);

враховувати короткий термін зберігання сировини. Тому потрібно оптимізувати документообіг щодо закупівлі сировини і збуту продукції, планувати роботи автотранспорту для доставки сировини і готової продукції, враховувати рух сировини і матеріалів у виробництві;

вести облік сировини за якісними показниками (крім кількісного і сумового) на всіх етапах виробництва;

вести партійний облік на всіх стадіях виробництва і збуту з прив'язкою до сертифікатів якості продукції і сировини;

випускати продукції рівно стільки, скільки можна реалізувати. Тому особливого значення набуває аналіз збуту і формування заявок на виробництво;

враховувати велику кількість контрагентів;

підтримувати велику кількість рецептур, часто коригувати, збільшувати номенклатуру;

контролювати «жиробаланс» (один з основних виробничих показників).

Як показало дослідження, більшість поширених програм обліку не вирішує в повній мірі всіх проблем, що пов'язані з обліком молочної продукції. У свою чергу ті програмні продукти, які найбільше відповідають вимогам, тобто реалізують системний підхід до автоматизації обліку, мають занадто високу ціну.

Бухгалтерський облік в бухгалтерії ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» автоматизовано на базі програмного комплексу «Галактика». Ця потужна багатофункціональна корпоративна інформаційна система будується за модульним принципом. Модулі вирішують комплекс певних завдань. Підсистеми і модулі об'єднуються в контури, які за своїм призначенням охоплюють всі сфери фінансово-господарської діяльності підприємства.

Система «Галактика» була доповнена новими можливостями для управління виробництвом, фінансами, логістикою, персоналом та ін. У функціональній структурі системи «Галактика» є такі контури: адміністративного управління; оперативного управління; управління виробництвом; фінансовий; логістики; бухгалтерського обліку; управління взаємовідносинами з клієнтами; галузевих і спеціалізованих рішень; управління персоналом.

Кожен контур включає в себе необхідні модулі та забезпечує рішення завдань за визначеними напрямками. В цілому комплекс «Галактика» складається з 40 детально опрацьованих великих програмних модулів та підтримує виробництво робіт, так і надання послуг. На базі комплексу створюється і розвивається єдина операційно-інформаційне середовище підприємства, допомагає персоніфікувати відповідальність, мінімізувати податки, налагодити виробничу і технологічну дисципліну.

Модульний принцип побудови даної програми дозволяє залежно від виробничо-економічної необхідності використовувати окремі програмні модулі або комбінувати їх за умови встановлення всіх модулів програми. Наприклад, модуль «Фактические затраты» призначений для розрахунку бухгалтерських фактичних затрат за підсумками виробничої діяльності підприємства за місяць. Основним джерелом первинної інформації для проведення розрахунків є книга бухгалтерських проводок. Розподіл непрямих витрат здійснюється шляхом такої процедури, як закриття рахунків. Ця процедура служить також для розподілу витрат при наданні зустрічних послуг підрозділів підприємства один одному. Результатом

послідовного виконання операцій по закриттю рахунків є бухгалтерські проводки, які містять суми затрат по аналітичним рахункам. Ці суми враховуються при розрахунках кошторисів витрат, зведення витрат і калькуляцій, на основі яких визначається фактична виробнича собівартість. Різноманітні звіти по зведенню витрат, кошторисів, калькуляцій, фактичному випуску дозволяють отримати повну картину калькулювання бухгалтерської фактичної собівартості.

Ведення виробничого обліку в системі «Галактика» передбачає певне групування затрат підприємства, які розподіляються за:

1. Видами. (за економічними елементами, за статтями затрат). Організація обліку витрат за їх видами дозволяє підприємству розрахувати структуру собівартості виробленої продукції. Аналіз структури собівартості сприяє виявленню найбільш ефективних напрямків її зниження.

2. Місцями виникнення. Комп'ютерні системи вирішують такого роду задачі досить оперативно, надаючи керівництву саму різноманітну аналітичну інформацію.

3. Центрами відповідальності. Фактичні дані за центрами відповідальності відображаються в звітах про виконання кошторису. З них керівники центрів отримують інформацію про відхилення від кошторису за різними статтями витрат.

4. Носіями затрат. Носіями витрат в залежності від виду продукції і технології її виробництва можуть бути товари або групи однорідних товарів, будівельні об'єкти, види робіт та послуг.

5. Інші способи групування виробничих витрат. За допомогою комп'ютерної системи «Галактика» надається можливість групування витрат з метою планування і прийняття рішень. Застосовуючи дану систему, користувач може не тільки калькулювати собівартість, а і одночасно ділити витрати на постійні і змінні, що дозволяє використовувати методи поглибленого оперативного аналізу для планування діяльності підприємства.

Крім програми «Галактика» на підприємствах для обліку витрат використовуються і інші програмні продукти. Рівень вирішення проблем обліку витрат автоматизованими системами представлена в дод. Ш.

В програмах за послідовністю виконання усі задачі організації автоматизованого обліку операційних витрат розподіляють на окремі комплекси: виявлення і розподіл прямих витрат; розробка робочого плану рахунків з обліку операційних витрат; організація обліку і розподілу комплексних витрат; організація обліку витрат у виробництві; організація обліку незавершеного виробництва; складання зведених реєстрів; розрахунки калькуляції собівартості продукції [70].

На найбільших в Україні підприємствах з виробництва молочних продуктів впроваджена облікової системи на базі «1С:Підприємство» (конфігурації «1С:Підприємство 7.7.», «1С:Підприємство 8.0.», та інші). На цих підприємствах чітко усвідомлюють мету і завдань автоматизації.

Програмний комплекс «1:С Підприємство», який включає блок «1:С Бухгалтерія», «1:С Склад», «1:С Заробітна плата» та інше. Головною перевагою цієї програми є її простота та сумісність окремих блоків, які можуть використовуватися як окремі програми (так дуже часто невеликими підприємствами використовується лише блок «1:С Бухгалтерія»).

Якісна робота з врахуванням багатьох вимог реалізована в програмі «1С Підприємство Молокозавод» (рис. 3.2.)

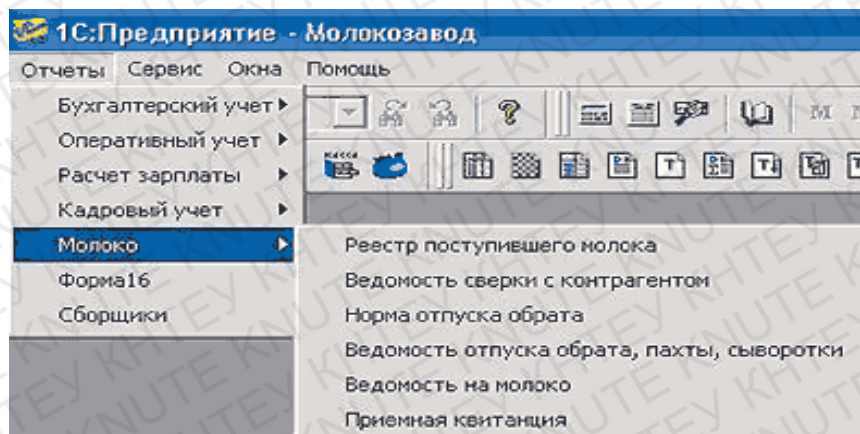

Рис. 3.2. «1С Підприємство Молокозавод»

Джерело: розроблено автором

Інформація, що міститься у прийнятих до обліку паперових первинних документах, вводиться до програми «1С: Підприємство», автоматично систематизується на рахунках бухгалтерського обліку в регістрах синтетичного та аналітичного обліку шляхом подвійного запису їх на взаємопов'язаних рахунках бухгалтерського обліку. Програма дозволяє автоматизувати бухгалтерський і оперативний облік, формувати звітності відповідно до НСБО.

На підприємстві автоматизовано облік постачальників (юридичних осіб і громадян-здавачів) аж до кількості корів і наявності ветеринарних сертифікатів, даних про аналізи на антибіотики. У результаті створено унікальну систему контролю якості сировини на всіх етапах виробництва відповідно до вимог ГОСТ.

Розглядаючи автоматизацію процесу виробництва, можна відмітити ефект від впровадження, який заключається в можливості оптимізації складських запасів, ритмічності поставок - за рахунок контролю руху матеріалів у виробництві.

Одним із підсумків роботи системи є формування «жиро балансу» підприємства в розрізі підрозділів, видів сировини, аж до ємностей (танків). За підсумками місяця розраховується фактична собівартість готової продукції.

Розглядаючи збут продукції, можна відмітити, що комп'ютерний аналіз продажів і обробки замовлень від покупців приводить до оперативного формування заявок на виробництво. Автоматизація партійного обліку в збуті дозволяє контролювати дотримання термінів придатності продукції.

Крім перерахованих особливостей, у програмі реалізовано всі необхідні ділянки обліку, характерні для будь-якого молокопереробного підприємства.

Отже, одна із найважливіших ділянок обліку – облік витрат діяльності підприємства. Програми автоматизації обліку дозволяють вести облік витрат за видами продукції, за видами діяльності, місцями виникнення, тощо.

Висновки за розділом 3

На основі узагальнення результатів проведеного дослідження з удосконалення обліку витрат операційної діяльності підприємства, можна зробити висновки:

1. Серед основних проблем обліку витрат підприємства в Україні є такі проблеми: повноти та своєчасності відображення в системі обліку витрат підприємства; забезпечення максимальної оперативності та достатньої аналітичності вихідної інформації про витрати підприємства; створення єдиної інформаційної загальнодержавної бази норм і нормативів для обліку й контролю за витратами підприємства; рівня відповідності облікової системи підприємства щодо його витрат чинним нормативно-правовим актам України з обліку; матеріально-технічного та організаційного забезпечення ведення обліку витрат підприємства.

2. Бухгалтерський облік в бухгалтерії ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» автоматизовано на базі програмного комплексу «Галактика». Ця потужна багатofункціональна корпоративна інформаційна система будується за модульним принципом. Модулі вирішують комплекс певних завдань. Підсистеми і модулі об'єднуються в контури, які за своїм призначенням охоплюють всі сфери фінансово-господарської діяльності підприємства. Проте, на найбільших в Україні підприємствах з виробництва молочних продуктів впроваджена облікової системи на базі «1С:Підприємство» (конфігурації «1С:Підприємство 7.7.», «1С:Підприємство 8.0», та інші). На цих підприємствах чітко усвідомлюють мету і завдань автоматизації.

ВИСНОВКИ

Витрати операційної діяльності приймають участь в формуванні прибутку звітного періоду, тому вибрана тема випускної кваліфікаційної роботи є актуальною. Основними висновками випускної кваліфікаційної роботи є:

1. В процесі діяльності на підприємстві виникають витрати, пов'язані з його діяльністю, зокрема витрати операційної діяльності. Згідно Національного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» – витрати – це «зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками)».

В основі організації обліку витрат підприємств лежить їх класифікація за видами діяльності. Згідно Національного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» на підприємстві можуть бути операційна та інші види діяльності (фінансова і інвестиційна).

2. Випускна кваліфікаційна робота досліджувалася на основі теоретичного вивчення проблем обліку витрат операційної діяльності та критичного аналізу практики обліку на ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна».

Предметом діяльності Товариства є виробництво молочної продукції.

Розглянувши характеристику ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» та проаналізувавши показники його фінансово-господарської діяльності можна зробити такі узагальнюючі висновки.

В цілому діяльність підприємства можна охарактеризувати як задовільну, так як:

підприємство створене і функціонує без порушення законодавства з дотриманням усіх вимог;

функції управління чітко розподілені і закріплені за відповідальними

особами;

бухгалтерський облік на підприємстві ведеться головним бухгалтером з дотриманням усіх вимог законодавства.

Першочерговим завданням внутрішньої політики підприємства є пошук резервів економії витрат в майбутньому, як найважливішого інструмента управління фінансовими результатами господарської діяльності.

Аналіз ліквідності та рентабельності дозволив визначити та оцінити основні показники, що характеризують ефективність здійснення ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» фінансово-господарської діяльності. Розраховані показники свідчать про задовільний стан підприємства, що пов'язано із збільшенням попиту на інтернет-послуги.

4. При здійсненні операційної (основної) діяльності молокопереробні підприємства облікують витрати пов'язані з виготовленням продукції, управлінням підприємством в цілому та збутом продукції.

Організація та облік витрат операційної діяльності підприємства здійснюється відповідно до загальноприйнятих нормативних документів, у той час має свої певні особливості у змісті окремих витрат операційної діяльності.

5. Побудова ефективної системи управлінського обліку витрат підприємства передбачає проведення науково обґрунтованої класифікації витрат, вибір оптимальних методів обліку витрат та калькулювання собівартості продукції, а також визначення бази розподілу непрямих витрат, що враховує специфіку діяльності галузевого підприємства. Лише комплексно підійшовши до вирішення цих завдань, можна сформувати адекватне сучасним умовам інформаційне забезпечення, яке задовольнятиме різнопланові інформаційні потреби користувачів облікової інформації.

Управлінський облік на підприємстві ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» ведеться безпосередньо бухгалтерією, де формують дані управлінського обліку за певними формами за допомогою спеціальних комп'ютерних програм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамова О. В. Облік витрат від операційної діяльності // Автореферат до дисерт. на здобуття наукового ступеня канд..екон.наук.- К: КНЕУ. - 2015.
2. Адамовська В. С., Брітан Н. В. Удосконалення управлінського обліку витрат операційної діяльності як один з напрямів бізнес - адміністрування // АГРОСВІТ.- № 8. – 2015.- С.
3. Безверхий К.В. Особливості удосконалення фінансової звітності щодо відображення непрямих витрат у частині інших витрат операційної діяльності підприємства / К.В. Безверхий // Вісник ЖДТУ. – 2015. – № 3(53). – С. 40–42 . - URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/socgum/Vzhdtu_econ/2015_3_2/7.pdf.
4. Бойчик І. М. Економіка підприємства: навч посіб. / І. М. Бойчик. – К: Атіка, 2002. – 480 с.
5. Білик І.А. Галузева інструкція організації та ведення обліку як засіб удосконалення витрат на молокопереробних підприємствах / І.А. Білик // Агросвіт. – 2015. – № 10. – С. 26-30.
6. Бондар М.І., Верига Ю.А., Орищенко М.М. Звітність підприємства: Підручник. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 570 с.
7. Божидарнік Т. Проблеми та пріоритети розвитку молокопереробних підприємств в сучасних умовах господарювання // Економіст.– 2011.– №1. – С. 39–41.
8. Бутинець Ф.Ф. Витрати виробництва та їх класифікація для потреб управління / Ф.Ф. Бутинець // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. – № 1(22). – С. 11-18.
9. Верига Ю.А., Прохар Н.В., Напрми вдосконалення звітності про фінансові результати в агроформуваннх// Кримський інженерно-педагогічний університет. – 2011. – URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/71925470.pdf>
10. Голик В.Р., Концептуальні основи управлінського обліку витрат та підходи до його автоматизації// ВІСНИК ЖДТУ. - 2018. - № 3 (85).- С. 8-

12

11. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. –К.: ЦУЛ. - 2018. - 400 с.
12. Голов С.Ф. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами : метод. посіб. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко, О. М. Кулага; Федер. проф. бухгалтерів і аудиторів України. - Вид. 4-те. - К. : ФПБАУ, 2013. - 267 с.
13. Господарський кодекс України від 16.01.2003р. № 436-IV (із змінами і доповненнями) // База даних інформаційно-правової системи «ЛІГА». - URL: <http://search.ligazakon.ua/loc2.nsf/link1>
14. Грещак М. Г. Управління витратами: навч. посіб. / М. Г. Грещак, В.М.Гордієнко, О.С.Коцюба та ін. – К.: КНЕУ, 2008. – 264 с.
15. Гриліцька А.В., Хавроненко О.М. Шляхи вдосконалення організації обліку витрат від операційної діяльності// Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. - 2016. Випуск 14. - С.928 – 931
16. Грицай О. Удосконалення обліку витрат діяльності промислового підприємства / О. Грицай // Науковий клуб. – 2015. – №2. – С. 45-47
17. Гриценко О.І. Дослідження питання удосконалення обліку витрат операційної діяльності [Текст] / О.І. Гриценко // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля: науковий журнал. — Луганськ. — 2014. — № 2 (209). — С. 61—66.
18. Гужел Ю. Адміністративні витрати в обліку// Баланс. - Дніпропетровськ: «Баланс-Клуб». - 2015. -№22. – 45-48 с.
19. Гужел Ю. Витрати на збут //Баланс. - Дніпропетровськ: «Баланс-Клуб». - 2015 р. - №22. – С.48-50.
20. Дерій В. Термін «витрати» та його трактування для потреб обліку і контролю / В.Дерій // Галицький економічний вісник. — 2010. — № 1(26). –С. 154-160.
21. Довбуш В.І. Проблемні аспекти розподілу загально виробничих витрат та їх облік на молокопереробних підприємствах / В.І. Довбуш // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 10(125). – С. 114-118

22. Дроздова О.Г. Бухгалтерський облік розподілу загальновиробничих витрат: методичний аспект / О.Г. Дроздова // Науковий вісник Ужгородського університету. 2016. - Серія Економіка. Випуск 1(2). – С. 396-400.
23. Задорожний З. Управлінський облік витрат періоду операційної діяльності / З. Задорожний // Управлінський облік витрат періоду операційної діяльності // Вісник ТАНГ. – 2004. - № 3. – С. 185-195.
24. Зінченко О.В., Облік матеріальних витрат: проблеми та шляхи їх вирішення// Менеджмент. - Київ: ДВНЗ «Міжгалузева академія управління». – 2008. – С.36-40
25. Зінченко О.В., Побудова облікової системи на молокопереробних підприємствах// Фінансова система України / Зб. наук. праць. - Острог: Видавництво Національний університет "Острозька академія", - Вип. 8. - Ч. 3.. – 2006. - С. 318-328
26. Зінченко О.В., Сучасний стан облікового процесу витрат та формування собівартості продукції // Менеджмент.- Київ: ДВНЗ «Міжгалузева академія управління». – 2011. - С.97-106
27. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. №291. -URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
28. Качалай Валерій В. Облік і аналіз витрат виробництва на молокопереробних підприємствах / Валерій В. Качалай // Актуальні проблеми економіки. - №1(163) - 2015. – с.451-456.
29. Коваль Л.В. Пасека І. М. Облік витрат діяльності підприємства та шляхи його вдосконалення // I Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Облік, аналіз, аудит і оподаткування в умовах глобалізації економіки» м. Ужгород. – 21 квітня 2017. – С.67-69. - URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/13102/1/Коваль%20Л.В..PDF>

30. Колибаба О.А. Влияние сезонности на управление производственными затратами (на примере молочной отрасли Украины) / О.А.Колибаба // Веснік беларускага дзяржаўнага эканамічнага універсітэта. Навукова-практычны часопіс – Мінск: БДЭУ. – 2015 – №4(111). – с.42-48.
31. Кузьмінська К.І. Управлінський облік витрат підприємства за процесами: теорія, методика, організація: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук: спец. 08.00.09. «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / К.І.Кузьмінська. – Львів, 2014. – 21 с.
32. Лотиш О.Я. Особливості функціонування молокопереробних підприємств і оцінки рівня витрат на виробництво молочної продукції. // Збірник ТНЕУ. – 2012. – URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/19761/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%208%20%D0%9B%D0%BE%D1%82%D0%B8%D1%88.pdf>
33. Мазаракі А.А. Інструментарій управлінського обліку / А.А. Мазаракі, О.В. Фоміна // Економічний часопис – XXI. – 2016. – № 6. – С.48-51
34. Майданевич Ю.П., Гладченко Л.М. Документація операцій, пов'язаних з виробництвом молочної продукції // Міжнародний збірник наукових праць. ВІСНИК ЖДТУ. - Випуск 1(7). – С.132-138 – URL: [file:///C:/Users/admin/Downloads/70808-147780-1-PB%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/admin/Downloads/70808-147780-1-PB%20(1).pdf)
35. Макарова Е.В. Проблемы определения объектов управленческого учета и контроля затрат на производство молочной продукции [Электронный ресурс] / Е.В. Макарова // Управление экономическими системами. - URL: <http://uecs.ru/uecs-35-352011/item/789-2011-11-16-06-40-50>.
36. Матюха М.М., Ткачова А.І. Шляхи удосконалення бухгалтерського обліку витрат діяльності підприємства // Ефективна економіка. - 2015. - №11. – URL: dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/27478/1/Yakimovich%20V.V._OPDm-21.pdf
37. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості. Міністерства промислової політики України від

- 09.07.2007 р. №373. - URL: <http://pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=154&ArtID=421>
38. Мошковська О.А. Особливості організації управлінського обліку на молокопереробних підприємствах України / О.А. Мошковська: зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. [«Стан та перспективи розвитку фінансово – економічного потенціалу сучасних підприємств»] (м. Дніпро, 23 серпня 2018 р.). – Дніпро: НО «Перспектива», 2018. – С. 111 - 115
39. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Затв. Мінфін України; Наказ від 07.02.2013 № 73. – URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
40. Ніпорко Н. І. Поняття системи та методів обліку витрат і калькулювання собівартості продукції // Вісник ОНУ ім. І. І. Мечникова. – 2014. – Т. 19, Вип. 5-6. – С. 130-133.
41. Облікова політика підприємства: навчальний посібник / Ю. А. Верига, В. А. Кулик, Ю. О. Ночовна, С. Ю. Іванюк. – Київ, 2015. – 332 с. – URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/2343>
42. Озеран В. О. Класифікація витрат автотранспортних підприємств / В. О. Озеран, О. О. Паславська // Вісник Львівської комерційної академії / [ред. кол.: Г.І. Башнянин, В.В. Апопій, Ю.А. Дайновський та ін.]. – Львів: Львівська комерційна академія, 2013. – Вип. 43. – (Серія економічна) – С.118- 122.
43. Павдюк М.В. Облікове забезпечення управління витратами молокопереробних підприємств //Облік і фінанси. – 2015. - № 4. – С.46-52
44. Підлужна Г. Зміст управління витратами операційної діяльності сучасного підприємства / Г. Підлужна / Національний університет «Львівська політехніка». — Л.: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. — 564 с. — С. 204—206.
45. Піскун А.Є. Витрати на рекламу та просування товарів: відображення в обліку //Податковий облік. – 2017. – URL:

<https://www.buh24.com.ua/vitrati-na-reklamu-ta-prosuvannya-tovariv-vidobrazhennya-v-obliku/>

46. Податковий кодекс України.: Закон України. Затв. Верховною Радою України; Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. - URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
47. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджений наказом Міністерства фінансів України № 246 від 20.10.1999. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>
48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 р. № 318. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0027-00>
49. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку.: Наказ Міністерства Фінансів України від 24.05.1995 р. № 88 (зі змін. і допов.). - URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>
50. Присяжнюк С.В. Облік операційних витрат за міжнародними стандартами / С.В. Присяжнюк, Г.І. Гончар // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.rusnauka.com/28_PRNT_2011/Economics/7_94357.doc.htm
51. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні.: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV.- URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
52. Про затвердження Вимог до безпечності та якості молока і молочних продуктів: Наказ Міністерства Аграрної політики та продовольства України від 12.03.2019 №118 . - URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE33564.html
53. Про затвердження Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств: Наказ Міністерства аграрної політики України від 18.05.2011 р. № 132 . - URL: <http://www.uazakon.com/big/text1528/pg1.htm>.

54. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України № 879 від 02.09.2014 р. - URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.
55. Про молоко і молочні продукти: Закон України від 24.06.04 р. № 1870-IV. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1870-15>
56. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 23.12.1997 №771/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-вр>
57. Радченко К.М. Сутність витрат як економічної категорії та їх місце в системі управління підприємством - URL: http://archive.nbu.gov.ua/portal/natural/Vkhdtusg/2010_105/43.pdf.
58. Рожелюк В. М. Нормативно-правове регулювання ведення бухгалтерського обліку як визначальний чинник його організації // Бізнес Інформ. – 2014. – № 7. – С. 225–229.
59. Селіверстова І.О. Перспективні шляхи вирішення проблеми обліку доходів і витрат підприємництва / І.О. Селіверстова, І. М. Зозуля// Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. – 2010. – № 25. – С. 98-103.
60. Скрипник М.І. Облікова регламентація планування та калькулювання собівартості продукції на молокопереробних підприємствах / М.І. Скрипник, І.М. Вигівська // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: Міжнародний збірник наукових праць. – 2012. – № 1(22). – С. 350-355. 15
61. Совет по МСФО (International Accounting Standards Board) - URL: <http://www.ifrs.org/Pages/default.aspx>
62. Талько Т. Проблеми обліку витрат підприємства та їх вирішення в Україні. – 2014. – URL:http://sophus.at.ua/publ/2014_05_22_23_kampodilsk/sekcija_6_2014_05_22_23/problemi_obliku_vitrat_pidpriemstva_ta_jikh_virishennja_v_u_krajini/64-1-0-1015

63. Тягнирядно Л.Л. Облікова політика підприємства щодо доходів, витрат та фінансових результатів // Університетські наукові записки. Полтава.: – 2013. - №4 (48). – С.584-590
64. Турило А. М., Кравчук Ю. Б., Турило А. А. Управління витратами підприємства: Навч. посібник. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 120 с.
65. Фоміна О.В. Організація управлінського обліку на підприємстві торгівлі / О.В. Фоміна // Бізнес Інформ. – 2015. – № 7. – С. 295–299
66. Хомяк Т. Р. Облік і аналіз витрат в системі управління підприємствами харчової промисловості : дис. канд. ек. наук : 08.00.04 / Хомяк Тарас Романович – Львів, 2015. – 247 с.
67. Цивільного кодексу України: Закон від 16.01.2003 № 435-IV.(зі змінами і доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
68. Чорна М.В., Смірнова П.В., Бугріменко Р.М. Ч – 75 Управління витратами : навч. посіб. / М. В. Чорна, П. В. Смірнова, Р. М. Бугріменко, 2017. – 166 с
69. Юрченко О. А. Роль документування у системі обліку інших витрат операційної діяльності фармацевтичних підприємств / О. А. Юрченко // Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Сер. : Економіка. - 2012. - Вип. 19. - С. 257-260. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoa_2012_19_63.
70. Язлюк Б.О., Волошина В.В., Організація обліку витрат операційної діяльності в умовах комплексної автоматизації// Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2015. - С.118-121

Інтернет-ресурси:

71. <http://portal.rada.gov.ua/> - Офіційний портал Верховної Ради України
72. <http://www.minfin.gov.ua/> - Офіційний сайт Міністерства фінансів України

Сутність поняття «витрати»

Джерело	Сутність поняття «витрати»
	Економічна теорія
І.М.Бойчик [4]	Операційні витрати - це витрати операційної діяльності підприємства, тобто його основної діяльності, пов'язаної з виробництвом та реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), яка забезпечує основну частку його доходу.
М.Г. Грещак, О.С. Коцюба [14]	Обсяг використаних ресурсів для досягнення певних цілей
А.М. Турило, Ю.Б.Кравчук, А.А. Турило[64]	Витрати – це вартісне вираження абсолютної величини застосовано-спожитих ресурсів, необхідних для здійснення виробничо-господарської діяльності підприємства і досягнення ним поставленої мети.
	Бухгалтерський облік
Ф.Ф. Бугинець [8]	Витрати виробництва - це вираження в грошовій формі поточних витрат трудових, матеріальних, фінансових та інших видів ресурсів на виробництво продукції
С.Ф. Голов [12]	Витратами звітного періоду визнаються зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства, за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.
В.С. Лень [32]	Витрати виробництва в загальному плані являють собою сукупність затрат живої та уречевленої праці (засобів та предметів праці) на виробництво продукції. Затрати живої праці – це праця працівників, вкладена в вироблювану продукцію, послуги. Затрати уречевленої праці включають в себе витрати засобів і предметів праці.
П(С)БО 16 «Витрати» НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [39,48]	Витратами звітного періоду визнаються зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.
Податковий кодекс України [46]	Витрати – сума будь-яких витрат платника податку у грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, здійснюваних для провадження господарської діяльності платника податку, у результаті яких відбувається зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, унаслідок чого відбувається зменшення власного капіталу (крім змін капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власником)

Структура методичних рекомендацій з формування собівартості молочної продукції

Розділ 1	Назва розділу 2	Зміст 3
1	Загальні положення	Характеристика Методичних рекомендацій з формування собівартості молочної продукції як НПА: розкриття сутності та призначення
2	Класифікація витрат молокопереробних підприємств	Перелік усіх видів витрат за класифікаційними ознаками
3	Групування витрат молокопереробних підприємств за економічними елементами	Класифікація економічно однорідних витрат за їх видами
4	Групування витрат виробничої собівартості молочної продукції за статтями калькуляції	Перелік та склад статей калькулювання виробничої собівартості молочної продукції
5	Складання зведеного кошторису та планової (нормативної) калькуляції на молочну продукцію	Послідовність планування витрат на виробництво, методика розрахунку планової (нормативної) собівартості одиниці продукції, здійсненого за статтями витрат.
6	Методи обліку витрат і калькулювання виробничої собівартості молочної продукції	Характеристика сукупності методів обліку витрат та калькулювання собівартості молочної продукції
7	Зведений облік витрат на виробництво молочної продукції та складання звітної калькуляції	Узагальнення за об'єктами обліку усіх витрат, на основі яких складаються калькуляції фактичної виробничої собівартості
8	Порядок подання та оприлюднення фінансової звітності молокопереробних підприємств	Якісні та кількісні характеристики фінансової звітності молокопереробних підприємств, спосіб її подання та оприлюднення

Джерело: [37,60]

Класифікація нормативно-правового забезпечення обліку витрат операційної діяльності

Класифікаційні ознаки	Нормативно-правове забезпечення
1	2
За видами	<ul style="list-style-type: none"> • Закони України • Укази і розпорядження Президента України • Постанови і рішення КМУ, міністерств та відомств • П(С)БО: 16, 18, 30, 31 • МСФЗ: 2, 9, 11, 23 • Кодекси України • Методичні рекомендації, інструкції, вказівки • Положення, порядок • Листи, роз'яснення • Плани рахунків бухгалтерського обліку • Форми фінансової звітності • Наказ про облікову політику на підприємстві • Регістри бухгалтерського обліку • Графіки документообігу і виконання обліково-звітних робіт
За рівнями	<ul style="list-style-type: none"> • Міжнародні • Загальнодержавні • Галузеві • Регіональні • Внутрішньогосподарські
За місцем і роллю в регулюванні бухгалтерського обліку та фінансової звітності	<ul style="list-style-type: none"> • НПА вищої юридичної сили • П(С)БО, інші документи з бухгалтерського обліку • НПА (інструкції, положення, вказівки) та методичні рекомендації центральних органів виконавчої влади • НПА місцевого походження • Рішення (накази) щодо форм організації бухобліку
За обов'язковістю виконання	<ul style="list-style-type: none"> • Обов'язкові • Необов'язкові (рекомендаційні)
За групами	<ul style="list-style-type: none"> • Загальні документи • За напрямками (ділянками) • За галузевою спрямованістю обліку і фінансової звітності

Джерело: [20]

Огляд нормативно-правової бази з питань обліку витрат операційної діяльності підприємств

№	Нормативний документ	Короткий зміст
1	2	3
1.	Конституція України, прийнята Верховною Радою України 28.06.1996 р.	Визначає загальні засади державності, права, свободи та обов'язки людини і громадянина, повноваження Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів і інших органів виконавчої і судової влади.
2.	Господарський кодекс України від 16.01.03. р. №436-IV (із змінами та доповненнями)	Визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання.
3.	Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV (із змінами та доповненнями).	Цей закон визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.
4.	Податковий кодекс України: Закон України. Затв. Верховною Радою України; Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI.	Документ регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства.
5.	Про господарські товариства: Закон України від 19.09.91 р. №1576-XII.	Закон визначає поняття і види господарських товариств, правила їх створення, діяльності, а також права і обов'язки їх учасників та засновників.
6.	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку ¹ «Загальні вимоги до фінансової звітності». Затв. Мінфін України; Наказ від 07.02.2013 № 73.	Цим Національним положенням (стандартом) визначаються мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів.

1	2	3
7.	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»	Положення (стандарт) визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності
8.	Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування: Наказ Мінфіну від 30.11.1999 р. N 291	План рахунків бухгалтерського обліку є переліком рахунків і схем реєстрації та групування на них фактів фінансово-господарської діяльності (кореспонденція рахунків) у бухгалтерському обліку. Інструкція встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб (крім банків, бюджетних установ та підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності) незалежно від форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності, а також виділених на окремий баланс філій, відділень та інших відособлених підрозділів юридичних осіб.
9.	Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затв. наказом МФУ від 24.05.1995 р.№ 88.	Встановлює порядок створення, прийняття і відображення у бухгалтерському обліку, а також зберігання первинних документів, облікових реєстрів, бухгалтерської звітності підприємствами, їх об'єднаннями та госпрозрахунковими організаціями (крім банків) незалежно від форм власності, установ та організацій, основна діяльність яких фінансується за рахунок коштів бюджету
10.	Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Затв. наказом МФУ від 02.09.2014 № 879	Визначає порядок проведення інвентаризації активів і зобов'язань та оформлення її результатів.

Огляд спеціальної літератури з питань обліку витрат операційної діяльності підприємств

№	Джерело	Короткий зміст
1	2	3
1.	Абрамова О. В. Облік витрат від операційної діяльності // Автореферат до дисерт. на здобуття наукового ступеня канд.екон.наук.- К: КНЕУ. - 2015	Висвітлено облік витрат операційної діяльності
2.	Адамовська В. С., Брітан Н. В. Удосконалення управлінського обліку витрат операційної діяльності як один з напрямів бізнес - адміністрування // АГРОСВІТ.- № 8. – 2015.- С.	Висвітлено управлінський облік витрат операційної діяльності
3.	Голов С.Ф. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами : метод. посіб. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко, О. М. Кулага; Федер. проф. бухгалтерів і аудиторів України. - Вид. 4-те. - К. : ФПБАУ, 2013. - 267 с.	Висвітлено мету та шляхи гармонізації фінансової звітності. Наведено загальні вимоги до складання та подання фінансової звітності. Розкрито структуру та зміст Звіту про фінансові результати. Наведено приклади структури фінансових звітів згідно з Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку
4.	Гужел Ю. Адміністративні витрати в обліку// Баланс. - Дніпропетровськ: «Баланс-Клуб». - 2015. -№22. – 45-48 с.	Висвітлено облік адміністративних витрат
5.	Гужел Ю. Витрати на збут //Баланс. - Дніпропетровськ: «Баланс-Клуб». - 2015 р. - №22. – С.48-50.	Висвітлено облік витрат на збут
6.	Дерій В. Термін «витрати» та його трактування для потреб обліку і контролю / В.Дерій // Галицький економічний вісник. — 2010. — № 1(26). –С. 154-160.	Висвітлено сутність витрат
7.	Мошковська О.А. Особливості організації управлінського обліку на молокопереробних підприємствах України / О.А. Мошковська: зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. [«Стан та перспективи розвитку фінансово – економічного потенціалу сучасних підприємств»] (м. Дніпро, 23 серпня 2018 р.). – Дніпро: НО «Перспектива», 2018. – С. 111 - 115	Висвітлено управлінський облік на молокопереробних підприємствах

Продовження дод. Д

1	2	3
7.	Піскун А.С. Витрати на рекламу та просування товарів: відображення в обліку //Податковий облік. – 2017. – [Електронний ресурс] . – Режим доступу: https://www.buh24.com.ua/vitrati-na-reklamu-ta-prosuvannya-tovariv-vidobrazhennya-v-obliku/	Висвітлено бухгалтерський облік витрат на рекламу, розглянуті податкові особливості витрат на рекламу та просування товарів
8.	Фоміна О.В. Організація управлінського обліку на підприємстві торгівлі / О.В. Фоміна // Бізнес Інформ. – 2015. – № 7. – С. 295–299	Висвітлено організацію управлінського обліку на підприємстві
9.	Чорна М.В., Смірнова П.В., Бугріменко Р.М. Ч – 75 Управління витратами : навч. посіб. / М. В. Чорна, П. В. Смірнова, Р. М. Бугріменко, 2017. – 166 с	Висвітлено управлінський облік на підприємстві

**Організаційна структура підприємства ПрАТ «Вім-Білл-Данн
Україна»**

у*раг*«^ц.

Г олова Правління

ОМЙ'//)

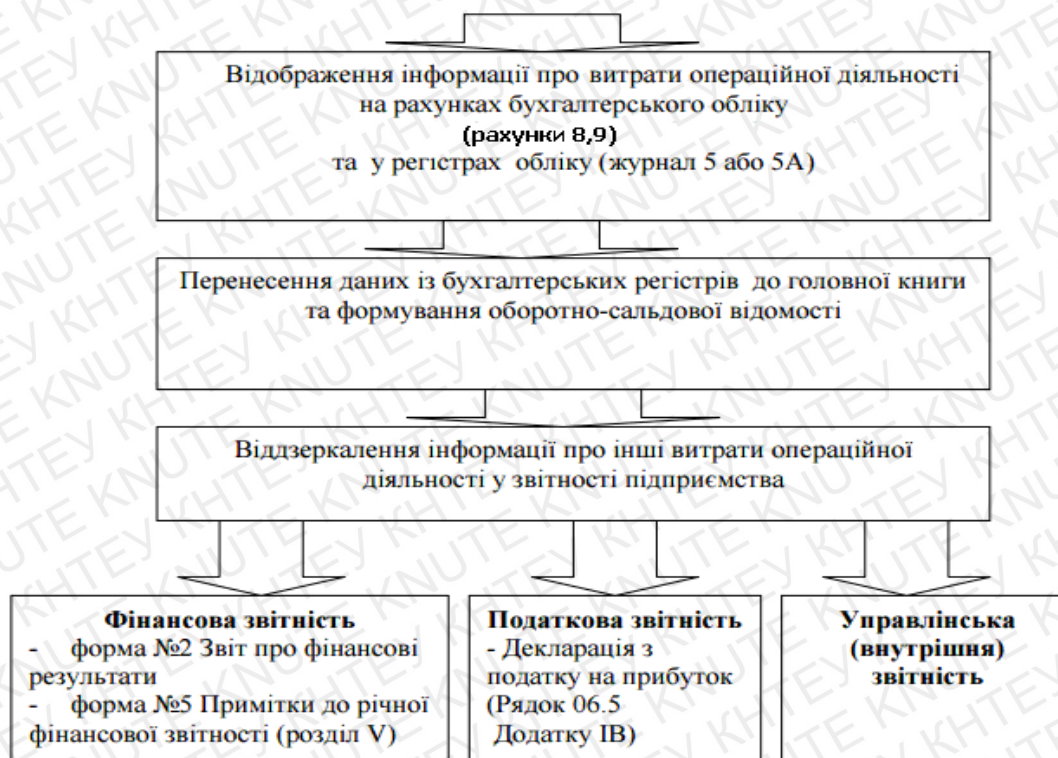
ІМЧЕНКО О.М.

Перелік форм первинних документів

Тип операції 1	Первинні документи 2
1. Надходження виробничих запасів на підприємство	Журнал обліку вантажів, що надійшли; прибутковий ордер, акт про приймання матеріалів; довіреність; журнал реєстрації довіреностей; картка складського обліку матеріалів; відомість обліку залишків матеріалів на складі; матеріальний ярлик, накладні; рахунки, специфікація, товарно-транспортна накладна тощо
При використанні виробничих запасів у виробництві	Лімітно-забірна картка; акт-вимога на заміну (додатковий відпуск) матеріалів; накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів; сигнальна довідка про відхилення фактичного залишку матеріалів від встановлених норм запасу, розрахунки та довідки бухгалтерії тощо
Документування виявленого браку	Акт про брак, повідомлення, листок про брак, відомості браку та ін.
Оприбуткування готової продукції	Накладна, відомість, приймально-здавальні документи, накладні на здачу готової продукції на склад підприємства, накопичувальні відомості випуску готової продукції тощо

Джерело: [34]

Місце документування у системі бухгалтерського обліку витрат операційної діяльності підприємства)

Джерело: [69]

Характеристика рахунків з обліку витрат операційної діяльності

ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна»

<i>Код та назва рахунку</i>	<i>Призначення рахунку</i>	<i>Записи за дебетом і кредитом рахунків</i>	<i>Код рядка у Балансі та Звіті про фінансові результати</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
23 «Виробництво»	Цей рахунок призначений для узагальнення інформації про витрати на виробництво продукції (робіт, послуг).	За дебетом рахунку 23 відображаються прямі матеріальні, трудові та інші прямі витрати, а також розподілені загальновиробничі витрати, за кредитом - вартість виконаних робіт і послуг (у дебет рахунку 90)	Баланс 1100
91 «Загальновиробничі витрати»	На рахунку ведеться облік виробничих накладних витрат на організацію виробництва та управління цехами, дільницями, відділеннями, бригадами та іншими підрозділами основного й допоміжного виробництва, а також витрати на утримання та експлуатацію машин і устаткування.	За дебетом рахунку 91 відображається сума визнаних витрат, за кредитом - щомісячне, за відповідним розподілом, списання на рахунки 23 «Виробництво» та 90 «Собівартість реалізації».	
901 «Собівартість реалізованої продукції»	На субрахунку ведеться облік собівартості реалізованих за звітний період продукції	За дебетом рахунку 90 відображається виробнича собівартість реалізованої продукції; за кредитом - списання в порядку закриття дебетових оборотів на рахунок 79 «Фінансові результати».	Звіт про фінансові результати 2050

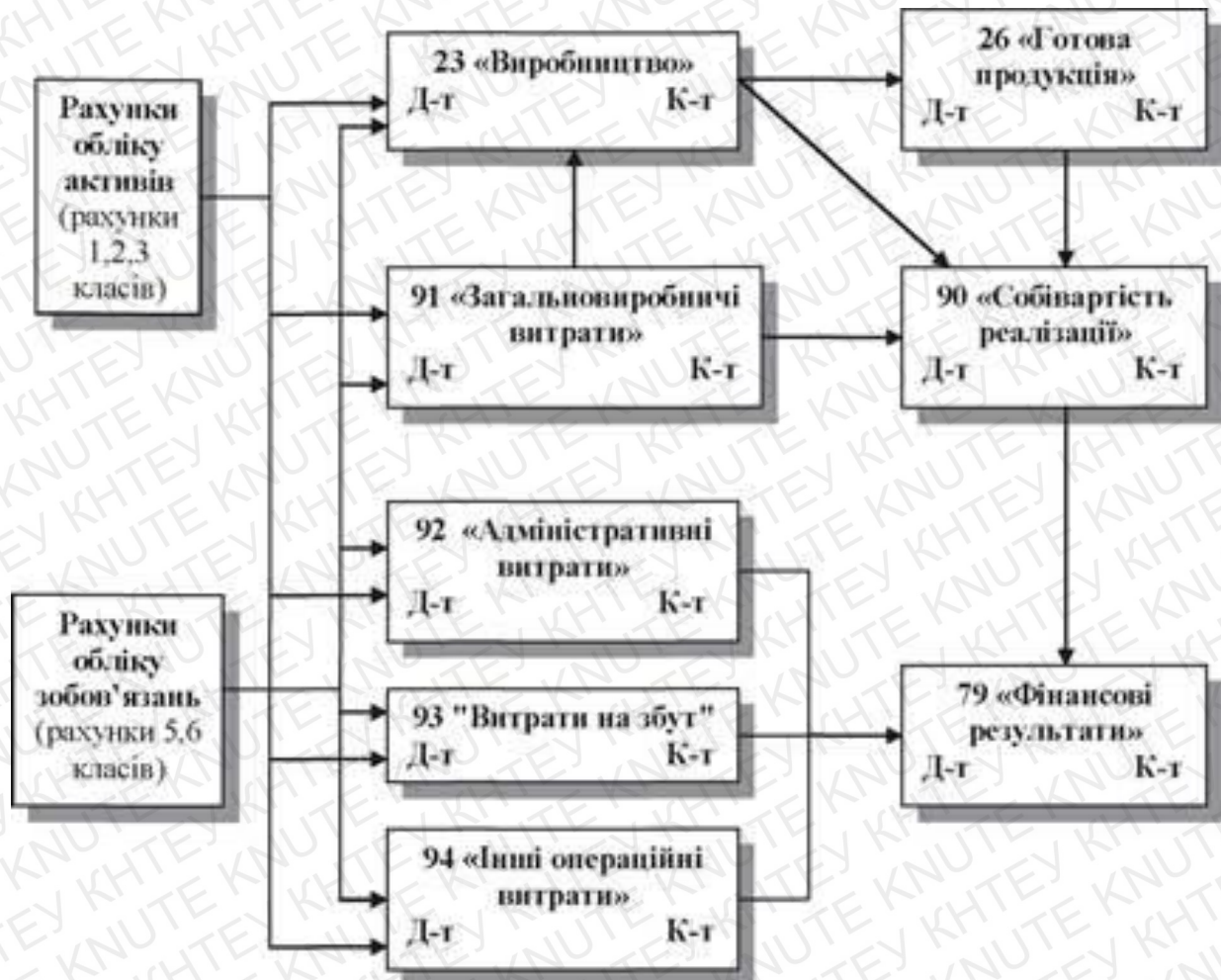
Продовження дод. И

1	2	3	4
92 «Адміністративні витрати»	На рахунку відображаються загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства.	За дебетом рахунку 92 відображається сума визнаних адміністративних витрат, за кредитом - списання на рахунок 79 «Фінансові результати»	Звіт про фінансові результати
93 «Витрати на збут»	На рахунку ведеться облік витрат, пов'язаних із збутом (реалізацією, продажем) продукції, товарів, робіт і послуг.	За дебетом рахунку відображається сума визнаних витрат на збут, за кредитом - списання на рахунок 79 «Фінансові результати».	Звіт про фінансові результати
94 «Інші витрати операційної діяльності»	На рахунку ведеться облік витрат операційної діяльності підприємства	За дебетом рахунку відображається сума визнаних витрат, за кредитом - списання на рахунок 79 "Фінансові результати".	Звіт про фінансові результати 2180

Джерело : зроблено автором

Додаток К

Загальна схема бухгалтерського обліку витрат операційної діяльності

Джерело : зроблено автором

**Кореспонденція рахунків з обліку витрат операційної діяльності
ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна»**

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік на підприємстві			Кореспонденція рахунків згідно Плану рахунків	
		Кореспонденція рахунків		Сума, грн.	Дебет	Кредит
		Дебет	Кредит			
1	2	4	5	6	7	8
1	Відображено витрати з електроенергії в цеху, де виготовлюється один вид продукції	23	631	3000,00	23	631
2	Відображено податковий кредит з ПДВ відповідно до зареєстрованої ПН в ЄРПН	641/П ДВ	631	600,00	641/ПД В	631
3.	Відображено використані сировина і матеріали на виробництво молочної продукції	23	201	789,00	23	201
4	Відображену нараховану заробітну плату за виготовлення молочної продукції	23	661	3000.00	23	661
5	Проведені відрахування на соціальні заходи за єдиним соціальним внеском від нарахованої заробітної плати	23	651	600.00	23	651
6	Нарахована амортизація обладнання, будівель, інших основних засобів і нематеріальних активів загальновиробничого призначення	91	13	760,00	91	13

Продовження дод. Л

1	2	4	5	6	7	8
7	Відображено витрати з електроенергії в цеху, де виготовлюється декілька видів продукції	91	631	1000,00	91	631
8	Відображено податковий кредит з ПДВ відповідно до зареєстрованої ПН в ЄРПН	641/ПДВ	631	200,00	641/ПДВ	631
9	Відображену нараховану заробітну плату керівнику цеху, працівникам, які обслуговують обладнання, іншому персоналу цеху	91	661	1500.00	23	661
10	Проведені відрахування на соціальні заходи за єдиним соціальним внеском від нарахованої заробітної плати	91	651	330.00	23	651
11	Списані змінні і розподілені постійні загальновиробничі витрати				23	91
12	Списані нерозподілені постійні загальновиробничі витрати			-	903	23
13	Списані (без розподілу) загальновиробничі витрати	23	91	3590,00	23	91
14	Випущена з виробництва готова продукція (залишки незавершеного виробництва відсутні)	26	23	10979,00	26	23
15.	Створений резерв для оплати відпусток загальновиробничому персоналу	-	-	-	91	47.1

Закінчення дод. Л

1	2	4	5	6	7	8
16.	Створене забезпечення для виплати коштів на матеріальне забезпечення	-	-	-	91	47.7
17.	Використані матеріали для загальнопромислових потреб цеху	-	-	-	91	20
18	Віднесено на фінансовий результат собівартість реалізованої продукції	791	901	3400,00	791	903

Джерело : зроблено автором

Зміст господарських операцій та кореспонденція рахунків підприємства ПАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» з обліку витрат, що не відносяться на собівартість продукції

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік на підприємстві			Кореспонденція рахунків згідно Плану рахунків	
		Кореспонденція рахунків		Сума, грн.	Дебет	Кредит
		Дебет	Кредит			
1	2	4	5	6	7	8
Облік адміністративних витрат						
1.	Витрати на основну і додаткову заробітну плату:					
1.1	– працівників апарату управління (керівників, спеціалістів)	92	66	32250	81 92	66 81
1.2	– працівників, які здійснюють господарське обслуговування провайдера (телефоністів, операторів зв'язку, операторів електронно-обчислювальних машин тощо)	-	-	-	81 92	66 81
2.	Обов'язкові нарахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за єдиним соціальним внеском	92	65	11560	82 92	65 82
3.	Витрати на матеріально-технічне забезпечення апарату управління підприємства:					
3.1	Витрати на придбання канцелярських товарів	92	63, 371	1250,0	84 92	63, 37,2 84
3.2	Витрати на утримання, експлуатацію та всі види ремонтів приміщень, що використовує апарат управління	92	20,66, 65,63	2545,5	80,81, 82,84	20,66, 65,63
3.3	Амортизаційні відрахування за основними засобами, призначеними для обслуговування апарату управління	92	13.1	10455	83 92	13.1 83

Продовження дод. М

1	2	4	5	6	7	8
3.4	Амортизація і ремонт інших необоротних матеріальних активів, що використовуються в управлінні виробництвом	92	13.2,63	2455	83,84 92	13.2,63 83,84
3.5	Витрати на утримання й експлуатацію усіх видів зв'язку, що використовуються для здійснення управління і перебувають на балансі підприємства, оплата послуг зв'язку, обчислювальних центрів, засобів сигналізації та інших технічних засобів управління	92	66,65, 13,63	4565,0	81,82, 83,84 92	66,65, 13,63 81-84
3.6	Витрати на утримання, ремонт та експлуатацію оргтехніки, що перебуває на балансі підприємства	-	-	-	81-84 92	66, 65, 63,68 81-84
3.7	Оплата консультаційних та інформаційних послуг, які пов'язані із забезпеченням виробничої діяльності в т. ч. послуги аудиторських перевірок	92	63,68	1255,5	84 92	63,68 84
3.8	Витрати, пов'язані з оплатою послуг комерційних банків та інших кредитно-фінансових установ, у т.ч. плата за розрахункове обслуговування	92	63,68	475,0	84 92	63,68 84
Облік витрат на збут						
1.	Основна і додаткова заробітна плата працівників відділу збуту	93	66	28455,5	81 93	66 81
2.	Обов'язкові нарахування на заробітну плату працівників відділу збуту за єдиним соціальним внеском	93	65	6260,5	82 93	65 82
3.	Відшкодування витрат на участь у виставках, вартість безоплатно послуг, на представницькі витрати	-	-	-	84 93	63,37.2 84
4.	Витрати на здійснення реклами послуг провайдера, в т. ч. розроблення і видання рекламних прейскурантів, каталогів послуг і рекламу в засобах масової інформації	93	63,37.2	855,5	84 93	63,37.2 84
5.	Витрати на ремонт внутрішнього обладнання	-	-	-	93	80-82

Продовження дод. М

1	2	4	5	6	7	8
6.	Оплата праці та комісійні винагороди продавцям, працівникам підрозділів, що забезпечують збут; витрати на рекламу та дослідження ринку (Інтернет-маркетинг)	93	66,65,63	1455,5	81,82,84 93	66,65,6 3 81,82,8 4
7.	Витрати на службові відрядження працівників, зайнятих збутом, у межах норм, передбачених чинним законодавством	-	-	-	84 93	372 84
8.	Інші витрати, пов'язані зі збутом, послуг провайдера	93	37	355,0	93	84
Облік інших операційних витрат						
1.	Витрати на дослідження та розробки	-	-	-	84 94.0	21.27 84
2.	Сумнівні та безнадійні борги (списання безнадійної дебіторської заборгованості, створення відповідного резерву)	84 94.4	36-38 84	1845,0	84 94.4	36-38 84
3.	Нестачі і втрати від псування цінностей	84 94.7	20,22,26, 28 84	925,5	84 94.7	20,22,2 6,28 84
4.	Штрафи, пеня, неустойка	-	-	-	84 94.8	31,39,6 3-65 84
5.	Списання інших витрат операційної діяльності	79.1	94	654,5	79.1	94

Джерело : зроблено автором

Додаток Н

Оборотно-сальдовая ведомость по счету 92

Период: Декабрь 2018 г.

Детализация по субсчетам,

субконто: Статьи затрат

Выводимые данные: сумма

<u>Субконто</u>	Оси 1 од и па начали		<u>Оборот за период</u>		<u>сальдо на ЯБисц</u>	
	<u>Дебет</u>	<u>Кредит</u>	<u>Дебет</u>	<u>Кредит</u>	<u>Дебет</u>	<u>Кредит</u>
				2 380 892,11		
<u>Амортизация зданий и сооружений</u>			71 854,56			
<u>Амортизация мебели и изделий в помещениях</u>			17 687,75			
<u>Амортизация оборудования информационного</u>			4 691,24			
<u>Амортизация оборудования производственного</u>			20 149,12			
<u>Аренда земли</u>			103 949,14			
<u>Аренда оборудования</u>			1 426,66			
<u>Банковские комиссии</u>			32 402,54			
<u>Вода и стоки</u>			7 901,22			
<u>Газ</u>			426 725,92			
<u>Дотация</u>			8 161,33			
<u>Заработная плата (больничные за счет п/п)</u>			3 323,50			
<u>Заработная плата по окладам</u>			463 026,25			
<u>Заработная плата сдельная</u>			6 874,40			
<u>Износ МБП (спецодежда)</u>			1 294,81			
<u>Износ МБП, инструментов и мебели</u>			14 394,69			
<u>Информационно-аналитические услуги</u>			2 155,83			
<u>Канцтовары</u>			14 457,74			
<u>Компенсация использования личного транспорта</u>			8 012,39			
<u>Начисления на зарплату</u>			123 082,37			
<u>Обучения, семинары, тренинги</u>			1 528,00			
<u>Отпускные</u>			31 511,07			
<u>Отпускные (Резерв)</u>			12 200,13			
<u>Охрана (услуги)</u>			460 407,66			
<u>Подписка</u>			5 629,66			
<u>Премия</u>			3 290,54			
<u>Премия (бонусы)</u>			-217 379,60			
<u>Премия (Пенсионный бонус)</u>			40 523,37			
<u>Профсоюзные взносы</u>			1 602,34			
<u>Прочие налоги на затраты</u>			21 957,15			
<u>Ремонт IT Telesom (услуги, запчасти, материалы)</u>			18 683,67			
<u>Ремонт и обслуживание зданий</u>			6 686,79			
<u>Связь мобильная</u>			571,62			
<u>Связь обычная</u>			1 277,84			
<u>Сервисное обслуживание IT оборуд-я</u>			80 166,67			
<u>Сервисное обслуживание прочих ОС</u>			14 681,03			
<u>Страхование</u>			5 132,10			
<u>Страхование имущества</u>			35 442,36			
<u>Страхование медицинское</u>			16 841,68			
<u>Транспорт по доставке работников (автобусы, услуги)</u>			72 460,18			
<u>Транспортные расходы л/а</u>			30 929,94			
<u>Транспортные расходы прочие</u>			5 658,69			
<u>Услуги по доставке, почтовые расходы, курьерские услуги</u>			0,67			
<u>Услуги сторонних организаций</u>			146 566,08			
<u>Услуги юридические</u>			2 400,00			
<u>Финансовый аудит</u>			61 666,67			
<u>Электроэнергия</u>			114 792,57			
<u>я не исп. Хозтовары</u>			74 591,77			
Итого			2 380 892,11	2 330 892,11	2	
Итого развернутое			380 892,11	380 892,11		

Приватне Акціонерне
Товариство "Вімм- Білль-
Данн УКРАЇНА"

Анализ счета 92

Период: Декабрь 2018 г.

Детализация по кор.субсчетам и субконто
Выводимые данные: сумма

Кор.счет	Сред.счетов	В дебет счетов
Нач.саль		
0		
00	73,00	
1	114 382,67	
13	114 382,67	
131	114 382,67	
2	106 503,62	
20	55 127,05	
201	55 127,05	
22	14 552,02	
222.	14 552,02	
29	36 824,55	
291	36 824,55	
3	87 950,85	
38	41 746,73	
383	41 746,73	
39	46 204,12	
4	-153 989,32	
47	-153 989,82	
472	14 571,38	
473	-168 551,20	
6	97 223	
63	1 445 174,51	
631	1 437	
636	7 968,29	
6361	7 968,29	
64	126 237,69	
642	126 237,69	
65	113 518,43	
652	1 602,34	
6523	1 602,34	
657	111 916,09	
66	541 041,16	
661	541 041,16	
/		2 380 892,11
/9		2 380 892,11
/91		2 330 392,11
Оборот	2 380 892,11	2 380 892,11
Кон.саль		
0		

Приватне Акціонерне Товариство "Вім-Білл-Данн УКРАЇНА"

Оборотно-сальдовая ведомость по счету 93

Период: Декабрь 2018 г.

Детализация по субсчетам, субконто: Статьи затрат
Выводимые данные: сумма

Субконто	Сальдо на начало периода		Оборот за период		Сальдо на конец периода	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
				360 259,85		
Амортизация зданий и сооружений			39 409,59			
Амортизация мебели и изделий в помещениях			3 501,36			
Амортизация нематериальных активов			928,71			
Амортизация оборудования производственного			6 593,71			
Дотация			578,26			
Зароботная плата по окладам			20 622,68			
Начисления на зарплату			4 696,83			
Отпускные			729,10			
Отпускные (Резерв)			-580,81			
Охрана труда, пожарная безопасность			150,00			
Премия (бонусы)			78 368,00			
Профсоюзные взносы			98,51			
Ремонт прочих ОС и МБП (услуги, запчасти, материалы)			36 385,67			
Связь мобильная			56,89			
Страхование медицинское			1 087,17			
Транспорт по доставке работников (автобусы, услуги)			71 800,15			
Транспортные расходы л/а			7 209,78			
Транспортные расходы прочие			1 245,02			
я не исп. Хозтовары			87 379,23			
Итого			360 259,85	360 259,85		
Итого развернутое			360 259,85	360 259,85		

Приватне Акціонерне Товариство "Вім- Білл- Данн УКРАЇНА"

Анализ счета 93

Период: Декабрь 2018 г.

Детализация по кор.субсчетам и субконто

Выводимые данные: сумма

Кор.счет	С кред. счетов	В дебет счетов
Нач.сал		
Ыд о		
1	50 433,37	
13	50 433,37	
131	49 504,66	
133	928,71	
2	95 984,03	
20	87 529,23	
201	87 529,23	
29	8 454,80	
291	8 454,80	
4	77 659,41	
47	77 659,41	
472	А -708,59	
473	78 368,00	
6	136 183,04	
63	108 242,71	
631	96 360,63	
636	11 882,08	
6361	11 882,08	
65	4 923,12	
652	98,51	
6523	98,51	
657	4 824,61	
66	23 017,21	
661	23 017,21	
7		360 259,85
79		360 259,85
791		360 259,85
Оборот	360 259,85	360 259,85
Конхальд		
о		

Перелік статей калькуляції, що існує в молокопереробній промисловості

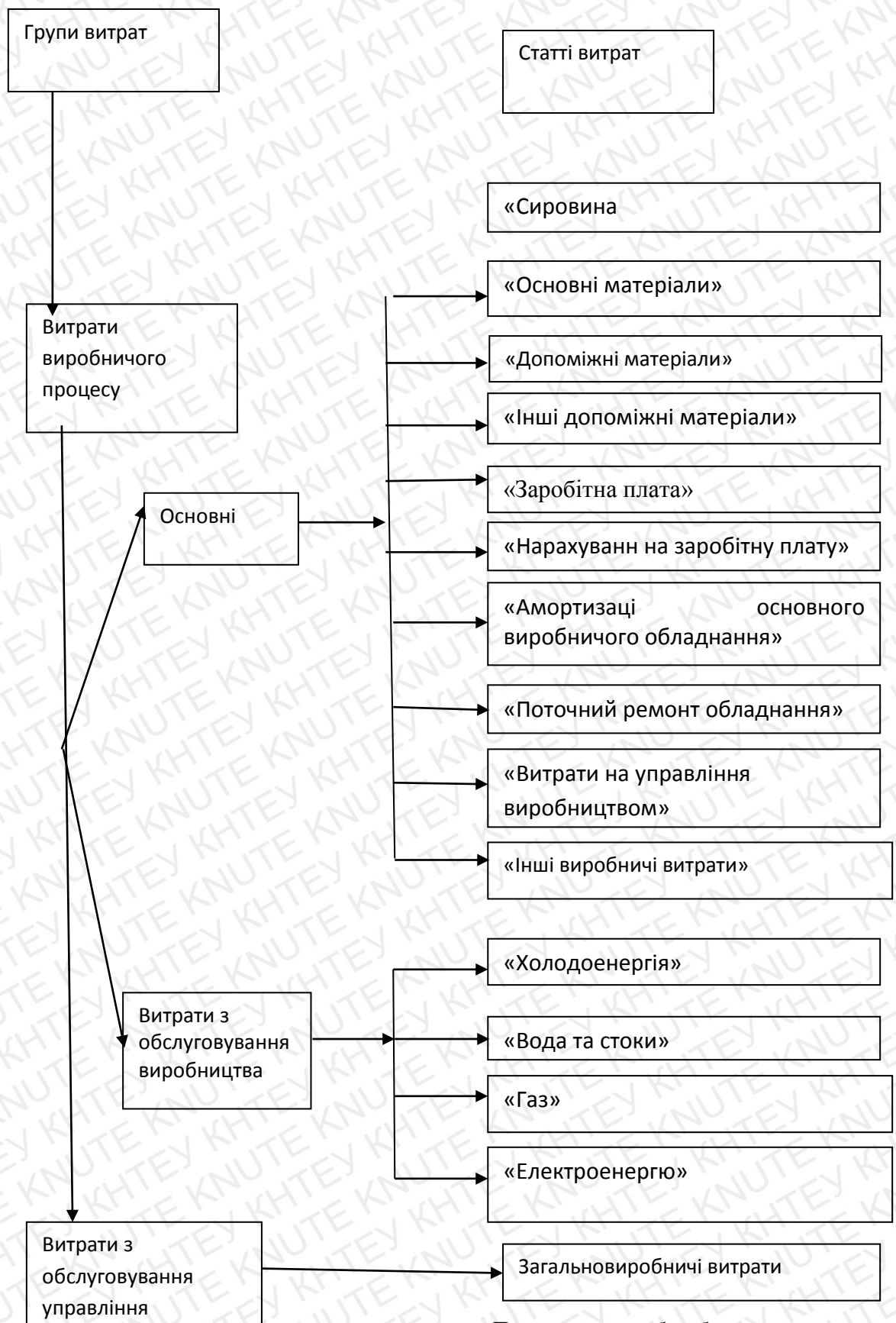
№ з/п	Стаття калькуляції	Характеристика	На підприємстві
1	2	3	4
	«Сировина і матеріали»	включають лише витрати на сировину і матеріали, які входять в склад готових виробів, утворюючи їх основу, або є необхідними компонентами при їх виготовленні	«Сировина» «Основні матеріали»
2	«Транспортно - заготівельні витрати»	В склад даних витрат включають доплати сільськогосподарським підприємствам за зберігання і доставку молока до заготівельних пунктів первинної обробки, витрати на доставку до заготівельних пунктів власним транспортом, включаючи навантаження і розвантаження та інші.	-
3	«Допоміжні матеріали»	В неї включають витрати на матеріали, які, не будучи складовою частини продукції, що виробляють, витрачаються в процесі її виготовлення, а також вартість запасних частин для ремонту, спецодягу та інше. На молокопереробних підприємствах до таких витрат відносять вартість матеріалів для лабораторних робіт, дезінфікуючих речовин, фільтруючих, змащувальних, господарських матеріалів тощо	«Допоміжні матеріали» «Інші допоміжні матеріали»
4	«Паливо і енергія на технологічні цілі»	включають витрати на всі види енергії, отримані зі сторони чи вироблені на підприємстві і витрачаються безпосередньо на технологічні потреби в процесі виробництва продукції. В цю ж статтю, крім витрат на паливо і енергію, включають вартість гарячої і холодної води, пари на технологічні цілі, стиснутого повітря і холоду.	«Газ» «Електроенергію» «Вода та стоки» «Холодоенергія»
5	«Заробітна плата»	До цієї статті відносять витрати на виплату основної заробітної плати, обчисленої згідно з прийнятими підприємством системами оплати праці, у вигляді тарифних ставок і відрядних розцінок для робітників, зайнятих виробництвом продукції, а також додаткову заробітну плату, нараховану за працю понад установлені норми, за трудові успіхи і винахідливість і за особливі умови праці (доплати, надбавки, гарантійні і компенсаційні виплати, передбачені законодавством, премії, пов'язані з виконанням виробничих завдань і функцій).	«Заробітна плата»

Продовження дод. Р

1	2	3	4
6	«Відрахування на соціальні заходи»	включають витрати на соціальні заходи в частині страхування працівників, зайнятих виробництвом в основних та допоміжних структурних підрозділах підприємства	«Нарахування на заробітну плату»
7	«Витрати на утримання і експлуатацію устаткування»	включають амортизаційні відрахування від вартості виробничого та підйомнотранспортного устаткування; витрати на технічний огляд і технічне обслуговування; суму сплачених платежів за користування наданими в оперативний лізинг (оренду) основними засобами, іншими необоротними активами; витрати на утримання цехових транспортних засобів.	«Амортизація основного виробничого обладнання» «Поточний ремонт обладнання»
8	«Загальновиробничі витрати»	включають витрати на управління виробництвом; амортизацію основних засобів і нематеріальних активів загальновиробничого призначення; витрати на утримання, експлуатацію та ремонт, страхування, операційну оренду основних засобів, інших необоротних активів загальновиробничого призначення; витрати на вдосконалення технології й організації виробництва, витрати на опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення та інше утримання виробничих приміщень тощо.	«Витрати на управління виробництвом (у т.ч. витрати на заробітну плату, нарахування та на відрядження»
	«Інші виробничі витрати»	належать витрати щодо перевірки продукції на відповідність вимогам стандартів або технічних умов; винагороди за раціоналізацію і винахідництво.	«Інші операційні витрати»

Джерело : роброблено автором

Групування витрат за статтями калькуляції

Джерело : зроблено автором

**Способи калькулювання собівартості продукції на
молокопереробних підприємствах**

№ з/п	Спосіб калькулювання собівартості продукції	Характеристика способу
1	2	3
1	Спосіб прямого розрахунку.	Є найпростішим і полягає в тому, що собівартість продукції розраховується на основі прямого обліку витрат, а собівартість одиниці продукції розраховується діленням загальної величини витрат по цій продукції на її кількість. Такий спосіб можна застосовувати у дрібних молочних підприємствах , які випускають однорідну продукцію. В даному випадку об'єкти обліку витрат і калькулювання собівартості співпадають.
2	Нормативний спосіб.	Його застосування передбачається поряд із нормативним обліком витрат, попроцесним калькулюванням собівартості та методом контрольних точок. Якщо підприємство здійснює облік витрат по одному виду продукції, то собівартість одиниці розраховується як сума її нормативної собівартості результату від ділення виявлених відхилень від норм і зміни норм на кількість виготовлених виробів. У зведеному обліку витрат, що ведеться за кожною групою виробів, витрати та відхилення обліковують за відповідними групами.
3	Спосіб додавання витрат.	Полягає в тому, що фактична собівартість об'єкта калькулювання або одиниці продукції визначається шляхом додавання витрат по окремих процесах виробництва в розрізі калькуляційних статей і діленням отриманих сум на фактичну кількість виготовленої продукції. Цей спосіб можна застосовувати в сільськогосподарських підприємствах- виробниках молока
4	Спосіб виключення витрат на супутню продукцію	Він полягає в тому, що отримані в комплексному виробництві продукти розділяють на основні та супутні. Щоб визначити собівартість основної продукції, на супутні продукти калькуляція не складається, а витрати за цими продуктами вираховуються з витрат за заздалегідь встановленими цінами. Складність способу полягає у визначенні оцінки супутньої продукції. В молокопереробних підприємствах супутня продукція, здебільшого, може бути подана у вигляді відходів.
5	Коефіцієнтний спосіб калькулювання.	Застосовується для калькулювання собівартості продукції в умовах одночасного виробництва декількох видів продукції, пряме віднесення витрат на які неможливе. Такий спосіб застосовується у виробництві суміжних продуктів, коли супутня продукція відсутня. Зведений облік витрат формується за групами однорідних виробів, а витрати всередині груп розподіляються на окремі види продукції за допомогою економічно обґрунтованих коефіцієнтів. Наприклад, для сиру кисломолочного нежирного розрахунок норми витрат молока залежить від об'єму переробки молока

Продовження дод. Т

1	2	3
6	Спосіб пропорційного розподілу витрат.	<p>Є широко розповсюдженим, як в комплексних, так і в спеціалізованих виробництвах, які виготовляють одночасно декілька видів продукції. Суть полягає в тому, що собівартість сукупного обсягу розподіляються між видами продукції пропорційно обраній базі розподілу.</p> <p>Виробнича собівартість основної продукції Виробнича собівартість процесу (стадії) Виробнича собівартість супутньої продукції</p> <p>Витрати можуть розподілятися пропорційно плановій або нормативній собівартості, або пропорційно гуртовим цінам, фізичній вазі, основній заробітній платі виробничих робітників, людино-годинам. Тут визначаються відповідні індекси. Наприклад, вага окремого продукту/загальна фізична вага.</p>
7	Комбінований спосіб калькулювання	<p>Це поєднання інших способів, якщо застосування кожного з них окремо неможливе або не забезпечує обґрунтованого нарахування собівартості. Спосіб може застосовуватися у випадку, коли виробляються декілька видів основної і супутньої продукції. Тут алгоритм визначення виробничої собівартості буде мати наступний вигляд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначаються витрати на супутню продукцію в порядку, передбаченому способом виключення витрат; - визначається загальна сума витрат на основну продукцію, як різниця між виробничою собівартістю усієї стадії і витратами на супутню продукцію; - розподіляється виробнича собівартість між основними видами продукції з використанням економічно обґрунтованих індексів.

Джерело : роброблено автором

Загальні проблеми вітчизняного обліку

№ за /п	Види проблем	Характеристика проблеми
1	2	3
1.	Теоретичні	це проблеми обліку, що стосуються загальнооблікових питань, термінів, предмета й методу бухгалтерського обліку, обліку господарських процесів, плану рахунків і його побудови, вітчизняних положень (стандартів) і міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.
2.	Методологічні	проблеми, пов'язані із розробкою, вибором і застосуванням методів бухгалтерського обліку. Йдеться про методи нарахування амортизації, оцінки інвестицій, оцінки вибуття запасів, обліку витрат, порядок визначення курсових різниць тощо.
3.	Технологічні	проблеми, що належать до сукупності способів і форм забезпечення вибору щодо ведення бухгалтерського обліку й отримання його як цілісної функціональної системи. До технологічних проблем обліку відносять форми бухгалтерського обліку, план рахунків, систему первинних носіїв інформації облікових реєстрів і форм різних видів звітності. Організаційні - проблеми, що стосуються практичного втілення в чинну систему обліку теоретичних, методологічних і технологічних його досягнень, а також досягнень у галузі комп'ютерної техніки та зв'язку.
4.	Організаційні	До організаційних належать проблеми, пов'язані із формуванням достатнього обсягу й своєчасністю отримання корисної для користувачів інформації, управлінням документооборотом, працею бухгалтерів, обліковців.
5.	Кадрові	проблеми щодо підготовки, перепідготовки фахівців, рівнів культури і моралі, ступеня компетентності, рівня освіти, розстановки й переміщення кадрів та їх оплати, матеріального заохочення, режиму праці.
6.	Фінансові	проблеми, пов'язані із фінансуванням для підтримки досягнутого рівня бухгалтерського обліку, його динамічного розвитку й поступового поліпшення. До цих проблем можна віднести проблеми величини, термінів та джерел оплати за виконання обліково-звітних робіт, придбані бланки, форм первинних документів, за передплату спеціалізованих бухгалтерських журналів, газет, придбану комп'ютерну техніку.
7.	Масштабні	проблеми, які виникають залежно від того, в яких масштабах (світових, державних, галузевих) ведуть облікову політику або здійснюють заходи із стандартизації облікових процесів.
8.	Рівневі	проблеми, пов'язані із рівнями управління підприємством, групою підприємств, тобто облікові проблеми, які доводиться вирішувати вищій, середній та нижчій ланкам управління або для цих ланок управління

Джерело : [59]

Додаток Ф.1.

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ	
			2015	01
Підприємство	ПВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «Вімм-Білл- Данн Україна»	за ЄДРПОУ	00445937	
Територія	Київська	за КОАТУУ	3222410600	
Організаційно-правова форма господарування	Відкрите акціонерне товариство	за КОПФГ	231	
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КВЕД	10.51	
Середня кількість працівників	956			
Адреса, телефон	08136 Києво- Святошинський район м. Вишневе, вул. Промислова, буд. 7			

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)(форма №2, грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

v

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2014 р.

Форма №1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи		2065	1551
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001	910	9113
накопичена амортизація	1002	7125	7562
Незавершені капітальні інвестиції	1005	13230	13584
Основні засоби	1010	278442	243453
первісна вартість	1011	596764	610272
знос	1012	318322	366819
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-

Продовження дод. Ф1.

1	2	3	4
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	6246	6226
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	557
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	299983	265371
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	43606	49441
Виробничі запаси	1101	29728	40881
Незавершене виробництво	1102	3185	4932
Готова продукція	1103	10632	3628
Товари	1104	61	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	327198	533572
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	13426	1874

Продовження дод. Ф1.

1	2	3	4
з бюджетом	1135	3	4241
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	4241
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1184	320
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	6548	15663
Готівка	1166	143	8
Рахунки в банках	1167	6405	15655
Витрати майбутніх періодів	1170	1235	1199
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань	1182	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1183	-	-
резервах незароблених премій	1184	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	3092	1143
Усього за розділом II	1195	396292	607453
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	32	-
Баланс	1300	696307	872824

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	133767	133767
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-

Продовження дод. Ф1.

1	2	3	4
Додатковий капітал	1410	15360	15358
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	64750	144995
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(3490)	(3490)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	210387	290630
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	380912	477970
Довгострокові забезпечення	1520	2778	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	2778	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	383690	477970
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-

Продовження дод. Ф1.

1	2	3	4
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	40286	71906
розрахунками з бюджетом	1620	40576	18925
у тому числі з податку на прибуток	1621	39263	13231
розрахунками зі страхування	1625	936	1197
розрахунками з оплати праці	1630	2804	2731
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	19
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	5256
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	17628	4190
Усього за розділом III	1695	102230	104224
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	696307	872824

Керівник _____ Врублевський Д.В.

Головний бухгалтер _____ Футурська Л.В.

Додаток Ф.2.

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ

2015 | 01 | 01

Підприємство ПВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ
ТОВАРИСТВО «Вімм-Білл-
Данн Україна» за ЄДРПОУ

20072763

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2014 рік

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1370448	1348741
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1050610)	(988363)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	319838	360378
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	29354	19257

Продовженн дод. Ф.2.

1	2	3	4
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(25965)	(32775)
Витрати на збут	2150	(27689)	(39404)
Інші операційні витрати	2180	(45891)	(28214)
у тому числі:			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	249647	279242
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	359
Інші доходи	2240	173285	50925
у тому числі:			
дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(48131)	(31533)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(272669)	(23318)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	102132	275675
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(21887)	(56302)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-

Продовженн дод. Ф.2.

1	2	3	4
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	80245	219373
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	80245	219373

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	778844	734600
Витрати на оплату праці	2505	78026	75836
Відрахування на соціальні заходи	2510	27356	26012
Амортизація	2515	46828	64143
Інші операційні витрати	2520	151734	139879
Разом	2550	1082787	1040470

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2675338447	2675338447
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2675338447	2675338447
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,02999449	0,0819982
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,0299945	0,0819982
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник _____ Врублевський Д.В.

Головний бухгалтер _____ Футурська Л.В.

Додаток Ф.3.

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
			2016 01 01
Підприємство	ПрАТ «Вімм-Білл-Данн Україна»	за ЄДРПОУ	00445937
Територія	Київська	за КОАТУУ	3222410600
Організаційно-правова форма господарування	Відкрите акціонерне товариство	за КОПФГ	231
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КВЕД	10.51
Середня кількість працівників	843		
Адреса, телефон	08136 Києво- Святошинський район м. Вишневе, вул.. Промислова, буд. 7		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)(форма №2, грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2015 р.

Форма №1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи		1551	1001
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001	9113	9140
накопичена амортизація	1002	7562	8139
Незавершені капітальні інвестиції	1005	13584	6894
Основні засоби	1010	243453	195072
первісна вартість	1011	610272	636824
знос	1012	366818	441752
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-

Продовження дод. Ф.3.

1	2	3	4
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	6226	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	556	2772
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	265371	205739
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	49441	18234
Виробничі запаси	1101	40881	18234
Незавершене виробництво	1102	4932	-
Готова продукція	1103	3628	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	533572	72593
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1874	2357
з бюджетом	1135	4241	12723

Продовження дод. Ф.3.

1	2	3	4
у тому числі з податку на прибуток	1136	4241	12723
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	320	155
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	15663	4539
Готівка	1166	8	0
Рахунки в банках	1167	15655	4539
Витрати майбутніх періодів	1170	1199	1519
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1143	576
Усього за розділом II	1195	607453	766056
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	872824	971795

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	133767	133767
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	15360	15358

Продовження дод. Ф.3.

1	2	3	4
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	144995	177090
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(3490)	(3573)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	290630	322642
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	477970	552011
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	477970	552011
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-

Продовження дод. Ф.3.

1	2	3	4
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	71906	22080
розрахунками з бюджетом	1620	18925	2223
у тому числі з податку на прибуток	1621	13231	-
розрахунками зі страхування	1625	1197	1019
розрахунками з оплати праці	1630	2731	2790
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	19	42
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	5256	8217
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	4190	60771
Усього за розділом III	1695	104224	97142
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	
Баланс	1900	872824	971795

Керівник _____ Врублевський Д.В.

Головний бухгалтер _____ Футурська Л.В.

Додаток Ф.4.

Підприємство

ПрАТ «Вімм-Білл-Данн
Україна»

за ЄДРПОУ

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ

2016 | 01 | 01

20072763

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2015 рік**

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1361950	1370448
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1131781)	(1050610)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	230169	319838
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	103952	29354

Продовження дод. Ф.4.

1	2	3	4
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(28037)	(25965)
Витрати на збут	2150	(18164)	(27689)
Інші операційні витрати	2180	(108709)	(45891)
у тому числі:			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	179211	249647
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	378186	173285
у тому числі:			
дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(60608)	(48131)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(411650)	(272669)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	85139	102132
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(12348)	(21887)

Продовження дод. Ф.4.

1	2	3	4
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	72791	80245
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	72791	80245

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	916003	778844
Витрати на оплату праці	2505	80699	78026
Відрахування на соціальні заходи	2510	27260	27356
Амортизація	2515	81822	46828
Інші операційні витрати	2520	121075	151734
Разом	2550	1226859	1082787

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2675338447	2675338447
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2675338447	2675338447
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,027145	0,02999449
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,024145	0,0299945
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник _____ Врублевський Д.В.

Головний бухгалтер _____ Футурська Л.В.

Додаток Ф.5.

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
		2017	01 01
Підприємство	ПРАТ «Вімм-Білл-Данн Україна»	за ЄДРПОУ	00445937
Територія	Київська	за КОАТУУ	3222410600
Організаційно-правова форма господарування	Відкрите акціонерне товариство	за КОПФГ	231
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КВЕД	10.51
Середня кількість працівників	843		
Адреса, телефон	08136 Києво- Святошинський район м. Вишневе, вул. Промислова, буд. 7		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)(форма №2, грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2016 р.

Форма №1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи		1001	863
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001	9140	7910
накопичена амортизація	1002	8139	7047
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6894	2543
Основні засоби	1010	195072	178074
первісна вартість	1011	636824	674942
знос	1012	441752	496868

Продовження дод. Ф.5.

1	2	3	4
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	2772	37515
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	205739	218995
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	18234	21830
Виробничі запаси	1101	18234	21830
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	72593	708111
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2357	679

Продовження дод. Ф.5.

1	2	3	4
з бюджетом	1135	12723	12750
у тому числі з податку на прибуток	1136	12723	12226
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	155	221
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	4539	2563
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	4539	2563
Витрати майбутніх періодів	1170	1519	1287
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань	1182	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1183	-	-
резервах незароблених премій	1184	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	576	515
Усього за розділом II	1195	766056	747956
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	971795	966951

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	133767	133767
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-

Продовження дод. Ф.5.

1	2	3	4
Додатковий капітал	1410	15358	15358
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	177090	14002
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(3573)	(3573)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	322642	159554
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	552011	31269
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	552011	31269
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-

Продовження дод. Ф.5.

1	2	3	4
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	718403
товари, роботи, послуги	1615	22080	25699
розрахунками з бюджетом	1620	2223	1168
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1019	653
розрахунками з оплати праці	1630	2790	3047
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	42	19
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	8217	8525
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	60771	18614
Усього за розділом III	1695	97142	776128
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	971795	966951

Керівник _____ Німченко О.М.

Головний бухгалтер _____ Футурська Л.В.

Підприємство

ПрАТ «Вімм-Білл-Данн
Україна»

за ЄДРПОУ

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ

2017 | 01 | 01

20072763

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2016 рік**

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	451745	1361950
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(325143)	(1131781)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	126602	230169
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	88544	103952

Продовження дод. Ф.6

1	2	3	4
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(26944)	(28037)
Витрати на збут	2150	(15924)	(18164)
Інші операційні витрати	2180	(290512)	(108709)
у тому числі:			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	179211
збиток	2195	(118234)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	6854	378186
у тому числі:			
дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(66152)	(60608)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(20299)	(411650)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	85139
збиток	2295	(197831)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	34743	(12517)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-

Продовження дод. Ф.6

1	2	3	4
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	72622
збиток	2355	(163088)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(163088)	72622

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	64168	916003
Витрати на оплату праці	2505	77240	80699
Відрахування на соціальні заходи	2510	17668	27260
Амортизація	2515	92357	81822
Інші операційні витрати	2520	121743	121075
Разом	2550	373176	1226859

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2675338447	2675338447
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2675338447	2675338447
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(0,0609598)	0,027145
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(0,0609598)	0,024145
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник _____ Врублевський Д.В.

Головний бухгалтер _____ Футурська Л.В.

Додаток Ф.7.

Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
	2018	01	01
Підприємство	ПраТ «Вімм-Білл-Данн Україна»	за ЄДРПОУ	00445937
Територія	Київська	за КОАТУУ	3222410600
Організаційно-правова форма господарування	Відкрите акціонерне товариство	за КОПФГ	231
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КВЕД	10.51
Середня кількість працівників	718		
Адреса, телефон	08136 Києво- Святошинський район м. Вишневе, вул.. Промислова, буд. 7		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)(форма №2, грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2017 р.

Форма №1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи		863	729
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001	7910	6838
накопичена амортизація	1002	7047	6109
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2543	69484
Основні засоби	1010	178074	198439
первісна вартість	1011	674942	730466
знос	1012	496868	532027
Інвестиційна нерухомість	1015	-	

Продовженн дод. Ф.7.

1	2	3	4
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	37515	45918
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	218995	314570
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	21830	26215
Виробничі запаси	1101	21830	26215
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	708111	711842
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	679	4362
з бюджетом	1135	12750	16047

Продовженн дод. Ф.7.

1	2	3	4
у тому числі з податку на прибуток	1136	12226	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	221	123
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2563	1892
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	2563	1892
Витрати майбутніх періодів	1170	1287	942
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	515	1328
Усього за розділом II	1195	747956	762751
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	966951	1077321

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	133767	133767
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	15358	15358

Продовженн дод. Ф.7.

1	2	3	4
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	14002	(29770)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(3573)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	159554	119355
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	31269	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	31269	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-

Продовженн дод. Ф.7.

1	2	3	4
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	718403	807850
товари, роботи, послуги	1615	25699	40248
розрахунками з бюджетом	1620	1168	1554
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	653	896
розрахунками з оплати праці	1630	3047	4062
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	19	2
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	8525	13173
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	18614	90181
Усього за розділом III	1695	776128	957966
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	966951	1077321

Керівник _____ Німченко О.М.

Головний бухгалтер _____ Футурська Л.В.

Підприємство

ПрАТ «Вімм-Білл-Данн
Україна»

за ЄДРПОУ

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ

2018 | 01 | 01

20072763

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2017 рік

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	475606	451745
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(325156)	(325143)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	123450	126602
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	27843	88544

Продовження дод. Ф.8.

1	2	3	4
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(23260)	(26944)
Витрати на збут	2150	(8807)	(15924)
Інші операційні витрати	2180	(28812)	(290512)
у тому числі:			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	90414	-
збиток	2195	(-)	(118234)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	77289	6854
у тому числі:			
дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(77590)	(66152)
Втрати від участі в капіталі	2255	(1842)	(-)
Інші витрати	2270	(140445)	(20299)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(52174)	(197831)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	8402	34743

Продовження дод. Ф.8.

1	2	3	4
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(43772)	(163088)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(43772)	(163088)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	100301	64168
Витрати на оплату праці	2505	103834	77240
Відрахування на соціальні заходи	2510	21789	17668
Амортизація	2515	44491	92357

Продовження дод. Ф.8.

1	2	3	4
Інші операційні витрати	2520	116610	121743
Разом	2550	387025	373176

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2675338447	2675338447
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2675338447	2675338447
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(0,01636)	(0,0609598)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(0,01636)	(0,0609598)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник _____ Німченко О.М.

Головний бухгалтер _____ Футурська Л.В.

Додаток Ф.9.

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
		2019	01 01
Підприємство	ПрАТ «Вімм-Білл-Данн Україна»	за ЄДРПОУ	00445937
Територія	Київська	за КОАТУУ	3222410600
Організаційно-правова форма господарування	Відкрите акціонерне товариство	за КОПФГ	231
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сиру	за КВЕД	10.51
Середня кількість працівників	707		
Адреса, телефон	08136 Києво- Святошинський район м. Вишневе, вул. Промислова, буд. 7		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)(форма №2, грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2018 р.

Форма №1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи		729	1673
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001	6838	8082
накопичена амортизація	1002	6109	6409
Незавершені капітальні інвестиції	1005	69484	30127
Основні засоби	1010	198439	357067
первісна вартість	1011	730466	692396
знос	1012	532027	335329

Продовження дод. Ф.9.

1	2	3	4
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	45918	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	314570	388867
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	26215	22817
Виробничі запаси	1101	26215	22817
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	711842	694269
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	4362	2163

Продовження дод. Ф.9.

1	2	3	4
з бюджетом	1135	16047	12051
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	12051
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	123	504
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1892	830
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	1892	830
Витрати майбутніх періодів	1170	942	1236
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1328	-
Усього за розділом II	1195	762751	733870
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	11852
Баланс	1300	1077321	1134589

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	133767	133767
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-

Продовження дод. Ф.9.

1	2	3	4
Додатковий капітал	1410	15358	97643
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(29770)	46507
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	119355	277917
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	5453
Пенсійні зобов'язання	1505	-	4267
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	9720
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-

Продовження дод. Ф.9.

1	2	3	4
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	807850	785168
товари, роботи, послуги	1615	40248	17113
розрахунками з бюджетом	1620	1554	1853
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	896	1209
розрахунками з оплати праці	1630	4062	4884
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	2	24
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	13173	24025
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	90181	12676
Усього за розділом III	1695	957966	846952
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	1077321	1134589

Керівник _____ Німченко О.М.

Головний бухгалтер _____ Дворник Г.П.

Підприємство

ПрАТ «Вімм-Білл-Данн
Україна»

за ЄДРПОУ

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ

2019 | 01 | 01

20072763

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	409536	475606
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(367608)	(325156)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	41928	123450
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	9234	27843

Продовження дод. Ф.10.

1	2	3	4
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(27746)	(23260)
Витрати на збут	2150	(2739)	(8807)
Інші операційні витрати	2180	(19903)	(28812)
у тому числі:			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	774	90414
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	273767	-
Інші доходи	2240	198	77289
у тому числі:			
дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(66639)	(77590)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(1842)
Інші витрати	2270	(2454)	(140445)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	205646	-
збиток	2295	(-)	(52174)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(49473)	8402

Продовження дод. Ф.10.

1	2	3	4
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	156173	-
збиток	2355	(-)	(43772)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	156173	(43772)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	61225	100301
Витрати на оплату праці	2505	125498	103834
Відрахування на соціальні заходи	2510	26003	21789
Амортизація	2515	48938	44491

Продовження дод. Ф.10.

1	2	3	4
Інші операційні витрати	2520	125839	116610
Разом	2550	387503	387025

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2675338447	2675338447
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2675338447	2675338447
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(0,05838)	(0,01636)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(0,05838)	(0,01636)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник _____ Німченко О.М.

Головний бухгалтер _____ Дворник Г.П.

Порядок відображення витрат операційної діяльності у формі № 2

Витрати операційної діяльності	Код рядка у ф. 2	Характеристика витрат	Бухгалтерські рахунки та субрахунки
1	2	3	4
Собівартість реалізованої продукції	Рядок 2050	Виробнича собівартість реалізованої продукції, товарів, робіт послуг (у т. ч. отримані платежі від оренди інвестиційної нерухомості)	Кт 901–903
Адміністративні витрати	рядок 2130	Витрати на утримання адміністративно-управлінського персоналу (зарплата, нарахування на зарплату)	Кт 92
		Витрати на відрядження адміністративно-управлінського персоналу	
		Утримання та амортизація необоротних активів загальногосподарського призначення (оренда, ремонт, комунальні послуги)	
		Різні послуги, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства (охорона, юридичні, аудиторські, транспортні послуги)	
		Поштово-телеграфні та канцелярські витрати	
		Податки, збори, що відносяться до управлінських витрат	
		Інші витрати, пов'язані із загальногосподарською діяльністю	
Витрати на збут	рядок 2150	Суми витрат пакувальних матеріалів	Кт 93
		Вартість транспортування продукції і товарів (залежно від умов поставки)	
		Витрати на маркетинг і рекламу	
		Витрати на оплату праці та комісійні винагороди продавцям, торговельним агентам, працівникам відділу збуту	
		Амортизація, затрати на ремонт та утримання необоротних активів, використовуваних для забезпечення збуту	
		Суми витрат пакувальних матеріалів	

Продовження дод. Х

1	2	3	4
Інші операційні витрати	рядок 2180	Витрати від первісного визнання та зміни вартості активів, що обліковуються за первісною вартістю	Кт 940
		Сума затрат, пов'язаних із розробками та дослідженнями, які здійснює підприємство	Кт 941
		Від'ємна різниця між ціною купівлі-продажу інвалюти та її балансовою вартістю	Кт 942
		Собівартість реалізованих виробничих запасів (сировини, матеріалів, відходів і т. д.)	Кт 943
		Собівартість реалізованих необоротних активів, призначених для продажу та переведених у групу вибуття	
		Сума резерву сумнівної дебіторської заборгованості, а також списаної заборгованості, для якої не передбачене створення резерву	Кт 944
		Втрати за активами і зобов'язаннями операційної діяльності у зв'язку зі зміною курсу валют	Кт 945
		Сума знецінення запасів і необоротних активів, призначених для продажу	Кт 946
		Сума нестач і втрат коштів і ТМЦ	Кт 947
		Визнані підприємством санкції за невиконання договорів і законодавства	Кт 948
		Витрати житлово-комунальних та обслуговуючих господарств, дитячих дошкільних закладів, будинків відпочинку, санаторіїв та інших установ оздоровчого і культурного призначення	Кт 949
		Виплати за невідпрацьований час, що не підлягають накопиченню	
Витрати, не пов'язані з господарською діяльністю підприємства, та ін.			

Пояснювальна записка ПрАТ «Вімм-Білл-Данн Україна»

ПрАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» засноване в 2000 році та знаходиться в місті Києві. Підприємство створене для здійснення підприємницької діяльності з метою одержання прибутку.

До основних видів економічної діяльності досліджуваного підприємства відносяться: виробництво молочних продуктів та інших продуктів харчування, торговельна діяльність у сфері оптової та роздрібною торгівлі, тощо.

В ПрАТ «Вімм-Білл-Данн-Україна» у 2018 році працювало 193 висококваліфікованих працівників.

Підприємство здійснює свою діяльність відповідно до діючого законодавства.

Виконавчим органом підприємства є директор. Директор повністю відповідає за управління поточною діяльністю підприємства, йому безпосередньо підпорядковані: головний бухгалтер та технічний директор.

Коло обов'язків головного бухгалтера визначається Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» і Посадовою інструкцією головного бухгалтера.

Головний бухгалтер забезпечує раціональну організацію обліку і звітності на підприємстві і в його підрозділах на основі прогресивних форм і методів бухгалтерського обліку і контролю, здійснює і координує організацію бухгалтерського обліку господарсько-фінансової діяльності підприємства.

До функцій головного бухгалтера відносяться:

ведення бухгалтерського і податкового обліку відповідно до національних стандартів і нормативних актів, що діють на Україні;

надання податкової, фінансової і статистичної звітності в терміни й органи, установлені чинним законодавством;

надання щорічного звіту в органи управління підприємства.

Організаційна структура підприємства **ПрАТ «Вімм-Білл-Данн Україна»**, що представлена в дод. Е

Бухгалтерський облік у ПрАТ у звітному періоді вівся методом подвійного запису господарських операцій, як це передбачено Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність України». У Товаристві облік ведеться за журнально - ордерною формою із застосуванням комп'ютерної техніки. Бухгалтерський облік ведеться за діючим планом рахунків у відповідності до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. №291.

Облікова політика підприємства затверджена Наказом № 2 по підприємству від 30.12.18 р. «Про організацію та ведення бухгалтерського обліку і формування облікової політики підприємства», що складений відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», П(С)БО та з урахуванням принципу послідовності в застосуванні облікової політики .

Для належної організації обліку операційних витрат підприємства використовується наказ про облікову політику підприємства як сукупність принципів, методів і процедур з організації системи обліку даного процесу. Наказ про облікову політику підприємства є внутрішнім регламентом організації ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

З метою об'єктивного оцінювання економічного стану ПрАТ «Вімм-Білл-Данн Україна», наведено значення основних показників, що характеризують діяльність підприємства за останні 5 років за даними фінансової звітності підприємства у табл. Ц.1.

**Динаміка основних показників фінансово-господарської діяльності
ПрАТ «Вімм-Білль-Данн Україна» за 2014-2018 роки**

№ пор.	Показник	Рік					Відхилення 2015 від 2014		Відхилення 2016 від 2015		Відхилення 2017 від 2016		Відхилення 2018 від 2017	
		2014	2015	2016	2017	2018	Абсолютне, тис. грн	Відносне, %	Абсолютне, тис. грн	Відносне, %	Абсолютне, тис. грн	Відносне, %	Абсолютне, тис. грн	Відносне, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Чистий дохід від реалізації товарів (робіт, послуг), тис. грн	1370448	1361950	451745	475606	409536	-8498	-0,6	-910205	-66,8	23861	5,3	-66070	-13,9
2	Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг), тис. грн	1050610	1131781	325143	352156	367608	81171	7,7	-806638	-71,3	27013	8,3	15452	4,4
3	Витрати операційної діяльності (з собівартістю)	1150155	1286691	658523	413035	417996	136536	11,9	-628168	-48,8	245488	-37,3	4961	1,2
4	Рівень операційних витрат в чистому доході від реалізації продукції, %	83,9	94,5	145,8	86,8	102,1	10,5	12,6	51,3	54,3	-58,9	-40,4	15,2	17,5

5	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн	533572	725953	708111	711842	694269								
							12381	36,1	-17842	-2,5	3731	0,5	-17573	-2,5
6	Виробничі запаси, тис. грн	49441	18234	21830	26215	22817	-31207	-63,1	3596	19,7	4385	20,1	-3398	-13,0
7	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн	71906	22080	25699	40248	17113								
							-49826	-69,3	3619	16,4	14549	56,6	-23135	-57,5
8	Чистий прибуток, тис. грн	80245	72791	-163088	-43772	156173								
							-7454	-9,3	-235879	324,0	119316	-73,2	199945	-456,8

Як видно з табл. Ц.1 на підприємстві протягом досліджуваного періоду значно знизилась обсяги виробництва та продажу продукції. У 2018 році чистий дохід від реалізації продукції склав 409536 тис. грн. , що на 66070 тис. грн.. менше від попереднього року. Хоча собівартість реалізованої продукції на 15452 тис. грн. більше ніж у 2017 році. Проте це не завадило підприємству отримати прибуток в сумі 156173 тис. грн.

У 2017 році чистий дохід від реалізації продукції склав 475606 тис. грн. , що на 23861 тис. грн.. більше від попереднього року. Собівартість реалізованої продукції у 2017 році склала 352156 тис. грн., що більше ніж у 2016 році на 27013 тис. грн. За 2017 рік підприємство мало збитки на суму 43772 тис. грн.. Збитковим підприємство було і у 2016 році - 163088 тис. грн.

У 2014 та 2015 роках підприємство мало стабільні доходи які перевищували витрати, і підприємство мало прибутки відповідно в сумах 80245 тис. грн. та 72791 тис. грн.

Класифікація та оцінка активів балансу проведена згідно з П (С) БО показала, що станом на 31.12.2018р. на балансі товариства рахуються основні засоби в залишковій вартості в сумі 357067 тис. грн. За 2018р. нарахована амортизація на основні засоби в сумі 335329 тис. грн.

Дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги на кінець 2018 року становить 694269 тис. грн, що менше від попереднього року на 17573 тис. грн.

Залишки грошових коштів на поточному рахунку товариства становлять 830 тис. грн. станом на 31.12.2018 р. Наявність необоротних та оборотних активів на балансі товариства підтверджується даними річної інвентаризації проведеної згідно наказу товариства.

Кредиторська заборгованість за товари, роботи і послуги на кінець 2018 року становить 17113 тис. грн., що менше від попереднього року на 23135 тис. грн.

Рівень ефективності діяльності ПрАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» визначають фінансові результати, отримані внаслідок цієї діяльності. Це

може бути як прибуток, так і збиток. Так у 2014, 2015 та у 2018 роках підприємство отримувало прибуток. Хоча протягом 2016 і 2017 років підприємство було збитковим.

Загальний фінансовий стан підприємства характеризується коефіцієнтом абсолютної ліквідності, який показує здатність компанії погашати поточні (короткострокові) зобов'язання за рахунок тільки оборотних активів. Чим значення коефіцієнта більше, тим краще платоспроможність підприємства. Цей показник враховує, що не всі активи можна реалізувати в терміновому порядку ($K_{зп} = \frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$).

Динаміка показників рентабельності підприємства наведено у табл.Ц.2

Додаток Ц Таблиця Ц.2

**Динаміка показників рентабельності підприємства
за 2014 – 2018 роки**

Показники	Нормативне значення	Рік				
		2014	2015	2016	2017	2018
Коефіцієнт рентабельності активів	Більше 0	0,102	0,079	-0,168	-0,043	0,141
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	Більше 0	0,320	0,237	-0,676	-0,314	0,786
Коефіцієнт рентабельності діяльності	Більше 0	0,059	0,053	-0,361	-0,092	0,381

Коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2015 році становив 0,062, у 2016 році – 0,005, у 2017 році - 0,003, а у 2018 році – 0,015. Ці показники характеризують, що підприємство протягом 2014-2018 рр. було ліквідним, тобто у його розпорядженні було достатньо оборотних активів, щоб покрити всі короткострокові зобов'язання. Хоча показник на низькому рівні, проте він більше 0.

За даними табл. Г2 коефіцієнт рентабельності активів за 2014,2015 та 2018 рр. відповідає нормативному значенню і характеризує ефективність використання активів підприємства, тобто показує, що у 2018 році на одну гривню активів припадало 0,381 грн. прибутку. Порівняно з 2017 роком даний показник зріс на 0,141.

Щодо коефіцієнта рентабельності власного капіталу, то протягом 2014,2015 та 2018 років даний показник коливався в межах норми. Станом на 2018 рік на 1 гривню власного капіталу приходиться 0,781 грн. прибутку. Такі дані свідчать про ефективність вкладення засобів в дане підприємство.

Ефективність господарської діяльності підприємства характеризує коефіцієнт рентабельності діяльності, який у 2018 році набув значення 0,381. Тобто протягом 2018 року спостерігається зростання прибутковості господарської діяльності ПрАТ «Вімм-Білл-Данн Україна».

Для характеристики платоспроможності (фінансової стійкості) ПрАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» використовувались показники Балансу та Звіту про фінансові результати товариства за 2014 - 2018 р. Аналіз проводився шляхом порівняння даних та представлений у табл.Ц.3.

Показники платоспроможності (фінансової стійкості) ПрАТ «Вімм-Білл-Данн Україна»

№ пор.	Показник/Формула для розрахунку		Рік					Відхилення 2015 від 2014	Відхилення 2016 від 2015	Відхилення 2017 від 2016	Відхилення 2018 від 2017
			2014	2015	2016	2017	2018				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Коефіцієнт забезпечення власними оборотними активами	Більше 0,1	4,828	6,886	-0,036	-0204	-0,120	2,058	- 6,922	- 0,167	0,084
2	Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	Більше 0,5	0,333	0,332	0,165	0,111	0,245	- 0,001	-0,167	- 0,054	0,134
3	Коефіцієнт фінансування	Менше 1 (зменшення)	0,359	-0,301	4,864	8,026	3,047	-0,058	4,563	3,162	- 4,979
4	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Більше 0	1,732	2,073	-0,177	-1,636	-0,364	0,342	-2,250	-1,459	1,271

Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами показує абсолютну можливість перетворення активів у ліквідні кошти. На підприємстві ПрАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» в 2018 році він становить -0,120 на кінець року. Значення даного показника зменшилось в порівнянні з 2014 та 2015 роках, що є негативною тенденцією.

Коефіцієнт платоспроможності (автономії) характеризує можливість підприємства виконати зовнішні зобов'язання за рахунок власних активів, тобто показує що підприємство ПрАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» в 2018 році незалежне від позикових джерел на 0,245, що більше від показника за 2017 рік на 0,134. Цей показник мав найкращі результати у 2014 році 0,333.

Коефіцієнт фінансування для ПрАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» показує, що 3,047 одиниць сукупних джерел припадає на одиницю власного капіталу. Що на - 4,979 менше ніж це було у 2017 році. А у 2017 році цей показник збільшився у порівнянні з 2016 роком на 3,162.

Коефіцієнт маневреності власного капітал - частка власних обігових коштів у власному капіталі. Коефіцієнт фінансової стабільності показує забезпеченість ПрАТ «Вімм-Білл-Данн Україна» заборгованості власними коштами. В 2018 році цей показник становить - 0,364, що показує фінансову залежність підприємства, хоч і зменшився це показник в порівнянні з 2017 роком (-1,636).

Рівень вирішення проблем обліку витрат автоматизованими системами

<i>№ з/п</i>	<i>Найменування програми</i>	<i>Стисла характеристика</i>
1	2	3
1.	BEST-ПРО	Професійна програма класу MRP-II для торгівлі. Здійснює планування, облік продажу, облік витрат, управління персоналом, фінансове планування та облік.
2.	1С: Бухгалтерія 7.7	Універсальна бухгалтерська програма, використовується на підприємствах різних видів діяльності, у тому числі – в виробництві. Автоматизація всіх ланок бухгалтерського обліку, облік витрат у розрізі бухгалтерських рахунків/субрахунків, фінансова звітність, фінансовий аналіз.
3.	Інтегратор	Автоматизація всіх ланок бухгалтерського обліку, облік витрат у розрізі бухгалтерських рахунків/субрахунків, фінансова звітність, фінансовий аналіз
4.	ЛокОФФІС, підсистема «виробництво»	Автоматизація бухгалтерського обліку, фінансове планування, фінансова звітність, фінансовий аналіз
5.	Інфо-Бухгалтер	Компактна програма, що легко адаптується до будь-яких методик обліку невеликих підприємств. Має потужний генератор звітних форм, широкі можливості для фінансового аналізу, можливість графічних зображень результатів
6.	Флагман	Інтегрована система управління підприємством. Включає підсистеми: Документообіг, Виробництво, Торгівля, Бухгалтерський облік, Фінансовий аналіз, Техніко-економічне планування
7.	ФинЭксперт (Windows)	Професійна програма фінансового аналізу стану підприємства та прогнозу його розвитку. В ній використовуються кращі методики вітчизняного досвіду.
	Помічник бухгалтера (CDWindows)	Інформаційно-консультаційна система для організації та ведення бухгалтерського обліку
8.	Platinum SQL Інтегрована система управління підприємством. ,,	Інтегрована система управління підприємством. Має модуль «Виробництво», який вирішує завдання бухгалтерського та оперативного обліку, фінансового та економічного аналізу 12. Моноліт Інтегрована система управління підприємством. Має модуль
9.	Парус	Інтегрована система управління підприємством. Має додаток «Виробництво»,
10.	Система управління бізнесом Hansa Financials	Інтегрована система управління підприємством. Вирішує завдання бухгалтерського та оперативного обліку, фінансового та економічного аналізу
11.	Галактика	Корпоративний продукт для комплексного управління підприємства. Вирішує завдання бухгалтерського та оперативного обліку, фінансового та економічного аналізу. Модуль : облік витрат, управлінський облік

ВАТ «ВІММ-БІМЛЬ-ДАНН УКРАЇНА»